ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ ГАЗЕТАСИ

ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1996 йил 14 июнь ЖУМА № 44 (5.716) сотувда эркин нархда

ТАЪСИСЧИ — ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВАЗИРЛИГИ

ҚАШҚАДАРЁ ЯНГИЛАНИШ ЙЎЛИДА

Аввал хабар қилинганидек, 11 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Қашқадарё вилоятида бўлди

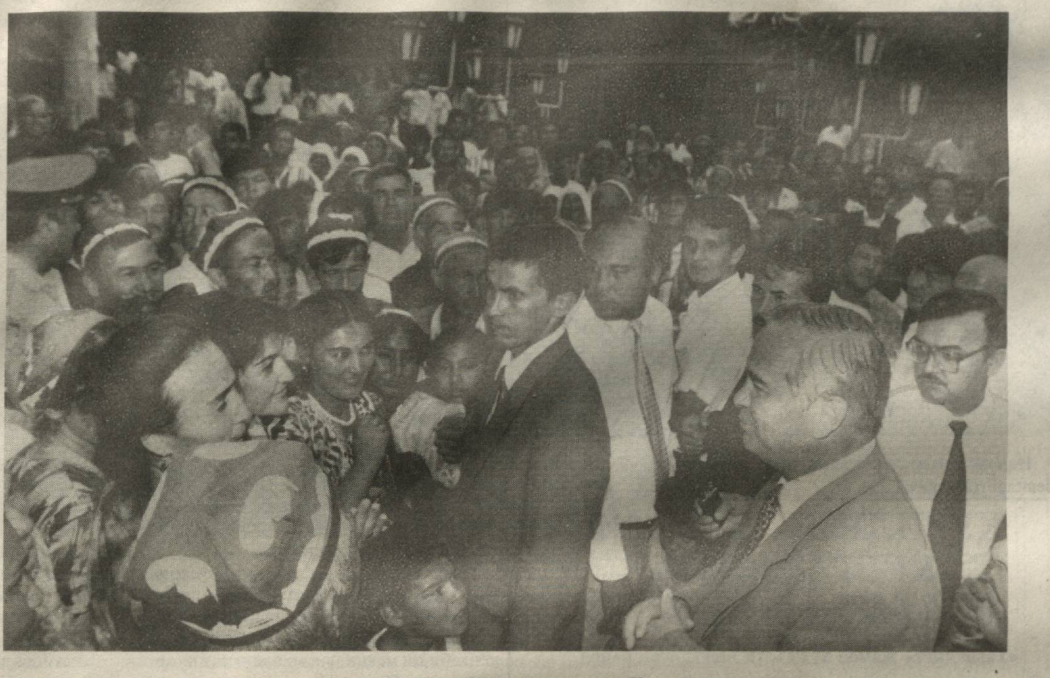

Қашқадарё мамлакатимизнинг ҳам ҳудудий, ҳам иқтисодий салмоқ жиҳатидан йирик вилоятлардан бири. Қадимий тарих, бетакрор урф-одат ва анъаналарга эга юрт. Тупроғи зар, халқи заргар бу ўлканинг барча бойликлари тинимсиз меҳнат, мислсиз сабот-матонат билангина вужудга келади. Қашқадарёнинг оғир иқлим шароити — чўл шамолию жазирама қуёши доимо сафарбар бир вазиятда ишлашни тақозо этади.

Маълумки, ўтган йил ноябрь ойида Қашқадарё вилоят сессияси бўлиб ўтган эди. Бу анжуманда давлатимиз раҳбари вилоятдаги ислоҳотлар жараёнини батафсил таҳлил қилиб, ютуқ ва камчиликларни холисона кўрсатган, нуқсонларни бартараф этиш юзасидан аниқ йўл-йўриқ ва топшириқлар берган эди.

Орадан етти ой ўтиб, вилоятдаги бугунги аҳвол, меҳнаткашларнинг турмуши билан яқиндан танишиш мақсадида Президент бу ерга махсус ташриф буюрди.

Мамлакат раҳбарининг мазкур вилоятга айрича меҳри борлиги маълум. Бу ерда биринчи раҳбар лавозимида ишлаган пайтларида Ислом Каримов Қашқадарёнинг иқтисодий ва маданий жиҳатдан равнақ топиши учун катта хизмат қилган. Инсоннинг ўз меҳнати сингган жойлар эса унга ҳамиша азиз ва қадрлидир. Шу боис ҳам вилоятдаги яхши, савобли ишлардан энг аввало Президент қувонади, рўй бераётган нуқсону хатолардан ҳам биринчи бўлиб куюнади, ранжийди. Қашқадарёни ҳамиша пешқадам, ҳамиша илғор ва ўрнак бир мавқеда кўришни истайди. Қашқадарё аҳли ҳам буни теран ҳис қилади. Шунинг учун ҳам Ислом Каримовнинг вилоятда хизмат қилган пайтида намоён этган олижаноб бунёдкорлик фаолиятини улар ҳамиша эҳтиром билан тилга оладилар, ундан кейин раҳбар бўлиб келганларнинг ишини ҳам айни шу мезон билан баҳолайдилар.

Бинобарин, Қашқадарёда биринчи раҳбар бўлиш осон эмас. Вилоят зиммасидаги юкнинг салмоғи бир тарафу, оддий халқнинг боягидек қиёсий муносабати ҳам бир тараф.

Бугун Қашқадарё катта орзу-умидлар, улкан режалар билан яшамоқда. Бу йил вилоят бўйича 740 минг тоннадан зиёд ғалла маҳсулоти, 420 минг тонна пахта етиштириш мўлжалланган.

Қамаши туманидаги «Чим» жамоа хўжалигига қарашли Қўчқор Раҳмонов бошлиқ бригада пахтакорлари билан суҳбатда Президент пахтачилик муаммолари, ғўза навларини районлаштириш, деҳқон меҳнатини муносиб баҳолаш, контрактация масалалари ҳақида ўз фикрларини баён қилди.

Мамлакатимизда ғалла мустақиллигига эришиш бугуннинг энг муҳим вазифаси бўлиб турибди. Бу борада, айниқса, Қашқадарё вилоятининг ўрни катта. Вилоятнинг бепоён ғаллазорларида авжи саратон кунларида арпа, буғдой ғарқ пишиб етилди. Баъзи жойларда эса ғалла ўрими жадал бошлаб юборилди.

Шаҳрисабз туманида жойлашган Жўра Элбоев номидаги жамоа хўжалигининг Тиловқобил Туробов бошчилик қилаётган бригада далаларида етиштирилган мўл ҳосил кишининг кўзини қувонтиради, эртанги кундан кўнгилни тўқ қилади. Зеро, янги ҳосил — янги орзу-ниятлар дебочасидир.

Ана шу бригада даласида батафсил суҳбат бўлди. Гап асосан ризқ-рўзимиз — дон маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш хусусида бўлди. Ҳосилдорликни қандай қилиб ошириш мумкин, алмашлаб экишни қай йўсин ташкил этмоқ керак, бунда пахта ва ғалла экинларининг нисбатини қандай меъёрда сақлаб қолиш зарур, деҳқон рўзғорининг муаммолари, унинг даромадини ошириш, қишлоқ аёлларининг оғирини енгил қилиш каби жуда кўп масалалар юзасидан Президент хўжалик меҳнатчилари, мутахассислар, раҳбар ходимлар билан қизғин фикрлашди, баҳсу мунозаралар қилди.

Сир эмаски, ҳозир иқтисодиётимизнинг кўпгина соҳалари, жумладан, пахтачилик, ғаллачилик, пиллачилик тармоқларида ечимини кутаётган бир қанча муаммолар мавжуд. Вилоятнинг бир қанча туманлари ҳокимлари иштирокида ўтказилган учрашувларда мазкур масалалар атрофлича муҳокама этилди.

Яккабоғ туманида Жума Михлиев номидаги ширкат хўжалиги бор. Ана шу хўжаликнинг буғдойзорларида гуриллаб ишлаб турган яп-янги комбайнлар Президент эътиборини ўзига тортди. Американинг машҳур «Кэйс» фирмаси ишлаб чиқарган буғдой ўриш комбайнларининг дастлабки туркуми Қашқадарё далаларида ишлатилмоқда. Бу машинанинг бошқа комбайнлардан афзалликлари хусусида бевосита механизаторлар фикрини эшиттач, Ислом Каримов бу ажойиб машинага беҳад қизиқиб қолди, ҳатто кабинага ўтириб, унинг ишлашини ўз кўзи билан кузатди. Ҳар жиҳатдан қулай, иш унуми бир неча бор юқори бўлган бу комбайнларнинг кабинаси чанг-тўзондан, иссиқ-совуқдан пухта муҳофаза қилинган, ҳатто кондиционери ҳам бор.

Биз мамлакатимизда тинчлик-барқарорлик ҳукмрон, деган сўзларни кўп такрорлашга ўрганиб қолганмиз. Бироқ бу сўзларнинг асл мазмуни, чуқур маъносини меҳнаткаш одамлар, оддий фуқаролар билан юзма-юз учрашганда, уларнинг дилидаги фикрлар билан ошно бўлгандагина англаб етиш мумкин экан. Президент билан бўлган учрашувлар чоғида кўча-кўйларда, бозору майдонларда, далаларда одамлар бир фикрни қайта-қайта таъкидлаб айтишди: бугун юртимизда қийинчиликлар, ўзига яраша машаққатлар йўқ эмас. Аммо уларнинг барчасига бардош бериш мумкин. Фақат нотинчлик, низо-адоват, адолатсизлик бўлмасин. Ҳеч кимсанинг бегуноҳ бурни қонамасин.

Шунинг учун ҳам халқ бугунги тинчлик сиёсатининг моҳиятини теран тушунади ва муносиб қадрлайди.

«Бугун янги кўйлак киймасак эртага киярмиз, лекин бугун мустақилликни бой бериб қўйсак, қайтиб қўлга киритолмаймиз», дейди шаҳрисабзлик деҳқон.

«Худо сизнинг куч-қувватингизни асло кам қилмасин, доим зиёда қилсин, болаларимиз бахтига тинчликни сақлаб турибсиз», дейди қамашилик момо.

«Ҳали мустақилликдан умидимиз катта, ортга қайтиш йўқ», дейди чироқчилик ғаллакор.

«Сиз йигирма икки миллион жоннинг ташвишини қилиб кечаю кундуз тинмай ҳаракат қилиб ётибсиз. Мана, мен ҳам мисоли бир хонадон бошлиғи. Оила катта — невара-чевара билан йигирма беш жонмиз. Баъзан шу рўзғорни эплаш қийин бўлиб қолади. Шундай пайтда Сизнинг ишларингизни, бу халқим деб куйинишингизни эслаб, э, отасига раҳмат шу одамнинг, деб юбораман», дейди яккабоғлик нуроний оқсоқол Алимардон ота Холиқов.

Шу билан бирга мулоқотлар чоғида одамлар дилидаги дардларини Президентга ошкора айтишди: тезроқ арзончилик бўлса, ҳар бир рўзғорда фаровонлик бўлса...

Албатта, бугун Ўзбекистонда амалга оширилаётган сиёсат, ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларнинг бош мақсади — халқимизнинг турмуш даражасини яхшилаш, унга муносиб шарт-шароит яратиб беришдан иборат, деди Президент бундай фикрларга жавобан. Аммо бозор иқтисодиёти шароитида нарх-навони оддий истак ёки буйруқ билан белгилаб бўлмайди. Ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш, бозорларни мўл-кўл моллар билан тўлдириш, ўз корхоналаримиз, ўз далаларимизда кўп ва сифатли маҳсулот етиштириш билангина тўкис турмушга эришиш мумкин. Ўзбекистон раҳбариятининг ўтиш даврига мўлжаллаб тузилган иқтисодий дастурида аҳолини ижтимоий жиҳатдан кучли муҳофаза қилишга биринчи даражали аҳамият берилган. Бинобарин, биз нарх-навони назорат қилиш эмас, балки аҳолининг реал даромадларини, иш ҳақи ва пенсияларни ошириб бориш йўли билан мазкур муаммоларни ҳал қила борамиз. Бу масалани одамлар онгига етказиш, муаммо моҳиятини тўғри тушунтириш зарур, деб таъкидлади Президент.

Ислом Каримов қаердаки ёшлар билан учрашар экан, доимо уларнинг ҳаёти, орзу-истаклари, маиший-маданий шароитлари ва албатта, спортга муносабатлари билан қизиқади. Шаҳрисабзлик бир гуруҳ ёшлар билан мулоқот чоғида ҳам шундай бўлди. Бошқа қишлоқ ёшларига хос жиндай тортинчоқлик қилиб турган йигит-ялang бир оздан сўнг Президентнинг самимий сўзлари, беғараз ҳазил-мутоибаларидан тетикланиб, саволларга дадил-дадил жавоб қайтара бошлади. Табиийки, уларнинг барчасини эртанги кун — истиқбол қизиқтиради. Шу боис ҳам ёшлар давлатимиз бошлиғининг сиёсий фаолиятини, хусусан, унинг дунёнинг турли томонларига янги-янги йўллар очиш борасидаги саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлашларини изҳор қилдилар. Чунки бу ёшлар ва уларнинг юзлаб-минглаб тенгдошлари эртага Президент Каримов очган йўллардан жаҳон майдонига чиқадилар, Ўзбекистон довруғини олам узра таратадилар.

Қашқадарё — Амир Темур дунёга келган табаррук тупроқ. Бинобарин, бу ерда юбилейга тайёргарлик ишлари катта миқёс ва катта масъулият билан олиб борилмоқда. Ҳадемай, ер юзининг тўрт томонидан соҳибқирон таваллуд топган юртни зиёрат қилишга беҳисоб меҳмонлар келишади. Юбилей тантаналарининг асосий қисми ҳам шу жойда ўтказилиши кўзда тутилган.

Шу муносабат билан Шаҳрисабз шаҳридаги Оқсарой тарихий ёдгорлиги қад кўтарган майдонда Амир Темурнинг муҳташам ҳайкалини ўрнатиш, соҳибқирон номи билан аталувчи хиёбон барпо этиш мўлжалланган. Ҳайкал лойиҳаси ва бўлғуси иншоотларнинг тарҳ-режаси билан танишиш жараёнида Президент бир қанча муҳим фикр-мулоҳазалар билдирди.

Амир Темур — нафақат Турон, Туркистон, Ўзбекистон заминининг, балки инсониятнинг энг улуғ даҳоларидан биридир, деди Президент. Демак, унинг тарихий образи, тарихий сиймосини яратишга жуда катта меҳр ва масъулият билан ёндашмоқ шарт. Менинг назаримда, юртимизда бу улуғ аждодимиз шарафига бунёд этилаётган ва этиладиган ёдгорликларда у зотнинг қиёфаси шундай акс эттирилиши керакки, уни кўрган одам, ҳайкал қаерда ўрнатилганидан қатъи назар, соҳибқирон бобомизни бехато таниб олсин. Шунинг учун шахсан мен Амир Темур ҳайкалларини, унинг ҳаётий даврлари, яъни болалик, ёшлик, кексалик палласи тарзида тасвирлаш таклифига тарафдор эмасман. Амир Темур деганда киши кўз ўнгида яхлит, улуғвор, тенгсиз азму шижоат соҳиби бўлган буюк инсон сиймоси гавдаланмоғи лозим.

Маълумки, Амир Темур умр бўйи янги-янги ғоялар ва уларни рўёбга чиқариш билан машғул бўлган беназир шахсдир, деб фикрини давом эттирди Ислом Каримов. Унинг нигоҳи ҳамиша олис уфқларни қамраб олган, хаёли жаҳоний миқёсларни забт эта билган. Демак, соҳибқирон бобокалонимизга ҳайкал қўяётганимизда мана шу жиҳатларига ҳам алоҳида эътибор бериш зарур. Ҳайкал олдидаги майдонда Амир Темурга хос бағрикенглик ва улуғсифатлик фазилатларини бўрттириб кўрсатиш учун кенглик, очиқлик бўлиши даркор. Ҳайкал атрофида барпо қилинадиган боғ ҳам Амир Темур замонидаги боғларга ўхшаши керак. Бу боғларда асрлар давомида мағрур қад ростлаб турадиган чинорлар экиш керакки, улар соҳибқирон шахсининг нақадар муаззам ва буюклигига ёрқин тимсол бўлиб хизмат қилсин, деб таъкидлади Президент.

Сўнгра Ислом Каримов Қарши шаҳридаги марказий футбол стадиони, янгитдан қурилаётган катталар ва болалар учун мўлжалланган сузиш бассейнларини бориб кўрди, бозор қурилишини кўздан кечирди.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқ ва маърузаларида, суҳбат ва мақолаларида, юртдошларимизни доимо жаҳон ҳамжамиятидан андаза олишга даъват қилади. Ҳар бир соҳада дунёдаги энг гўзал, энг қудратли, энг мустаҳкам андазалардан ўрнак олишга чорлашдан асло чарчамайди. Қарши шаҳридаги зикр этилган иншоотлар билан синчиклаб танишар экан, Президент майдонга ётқизилган чим майсанинг сифатидан тортиб бассейннинг тубидаги бетон қопламага қадар диққат қилиб, ўз фикрини билдирди.

Нима учун биз бу ишларни худди Англиядагидек, Германиядагидек, Японийдагидек қила олмаймиз? Бизнинг улардан нима камчилигимиз бор? Наҳотки, уларнинг қўлидан келган ишлар бизнинг қўлимиздан келмаса? Албатта қўлимиздан келади. Фақат кўпроқ кунт ва ҳафсала керак, ўзимизни жаҳоний андазаларга чоғлаб, ижодий фикр қилиш керак, деди Президент.

Чиндан ҳам, авваллари қилган қурилишларимиз, бино этган иншоотларимизда ҳеч қачон бундай талаб қўйилмас эди. Биздан талаб қилинадигани — «объектни» амал-тақал қилиб навбатдаги октябрь байрамими, КПСС съездими, шунга тўғрилаб топшириш эди, холос. «Жаҳон андазалари» деган гапнинг ўзи бизга бегона эди, ғайритабиий туюлар эди. «Мендан кетгунча, эгасига етгунча» деган тушунча, ғайратимиз, ўқув ва малакаларимизни буткул буғиб ташлаган эди.

Бугун энди ҳаётнинг ўзи бизнинг барча соҳаларда дунёвий тафаккур, замонавий жаҳон мезонлари билан фаолият юритишимизни тақозо қилмоқда. Юртимизнинг барча шаҳар-қишлоқларида, жумладан, Қашқадарёда ҳам ана шу ҳаётий ҳақиқат кун сайин чуқурроқ англаб борилмоқда. Бу эса жамиятда эришилаётган энг муҳим натижалардан биридир.

(ЎзА).

ҒЎЗА ГУЛЛАДИ

Пахта етиштиришда ўзига хос тажриба мактабини яратиб келаётган Андижон вилояти пахтакорлари бу йил 9 минг гектар майдонга чигитни пленка остига экиб, меҳр билан парвариш қилмоқдалар. Бу янгилик ўзининг кўп жиҳатлари — ерни қатқалоқ босмаслиги, бегона ўтлар чиқмаслиги, ниҳоллар дуркун ривожланиши ва ғўза ривожи тезлашиши билан ажралиб туради. Пленкали пахта пайкаллари бошқа далаларга нисбатан ўсимлик ривожида бугунги кунда 10-15 кун олдинда бораяпти. Худди шундай пайкалларда куни кеча ғўза гул кўрсатганлиги ҳам бундан далолат бериб турибди.

Олтинкўл туманидаги «Коммуна» жамоа хўжалигининг Сиёсатхон Абдуллаева, Избоскан туманидаги Шермат Юсупов номли жамоа хўжалигининг Лолахон Хушмирзаева, Шаҳрихон туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигининг Абдураҳмон Давронов етакчилигидаги бригадалар далаларида ғўза асосан пленка остида етиштирилаётганлиги туфайли гуллар тобора кўпайиб, деҳқон кўзини қувонтирмоқда. Омилкор заршунослар экин парваришини янада кучайтирмоқдалар.

Қ. АСҚАРОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ШОНАГА— ШОНА ҚЎШИЛМОҚДА

Хоразм вилояти Янгиариқ туманидаги «Наврўз» жамоа хўжалигининг У. Жуманиёзов бошлиқ ижара пудрати жамоаси вилоятда илк бор тажриба тариқасида плёнка остида парваришлаган ғўза шоналади. Мутахассисларнинг фикрича, воҳа шароитида шу усулда экилган чигит эрта пишиб етилади, гектар бошига камида 50 центнер ҳосил беради. Муҳими, сентябрь ойидаёқ ҳосилдан бўшаган ерларга буғдой экиш мумкин бўлади.

ЮҚОРИ УНУМ БИЛАН

Андижон вилояти Улуғнор туманининг ўрим комбайнларини биринчи бўлиб ғаллазорга олиб чиққан «Улуғнор», «Дўстлик», «Шаҳрихон», шунингдек, Мирзааҳмедов номидаги ширкатлар уюшмалари деҳқонлари дастлабки куниёқ улкан хирмон кўтардилар. Туман далаларида 60 та ўриш агрегати, шунингдек, АҚШдан олинган «КЭЙС» комбайнлари юқори унум билан ишламоқда.

Боғот туманидаги «Тошкент» жамоа хўжалигида ҳам буғдой ўрими бошланди. Қорақум саҳросига туташ ерларда яхши парваришланган буғдой воҳанинг бошқа ҳудудларидагига қараганда эрта пишиб етилди. Ҳосилдан бўшаган ерлар пешма-пеш ҳайдалиб, шоли экишга ҳозирланмоқда.

(ЎзА).

ДЕҲҚОН ИЗЗАТИ

Қайси жамоада деҳқон унумли меҳнат қилиши учун етарли шароит яратилса, дала ишлари маромида, сифатли давом этаверади. Муваффақият омили инсонга кўрсатиладиган ғамхўрликда экани амалда кўп исботланган. Шуни доим ёдимизда тутиб, пахтакор меҳнатини қадрлаб, иззатини ўрнига қўйишга ҳаракат қилаяпмиз. Дала шийпонлари талаб даражасида жиҳозланган. Барча нарса муҳайё. Кунига иссиқ овқат тайёрланади. Шу боис ғўза парвариши соз бораяпти.

Бу йил 460 гектар майдонда деҳқончилик қилаяпмиз. Гектаридан 28,1 центнердан ҳосил етиштириб, 1260 тонналик хирмон бунёд этиш режалаштирилган. Ниятимиз эса ҳосилдорликни 30 центнерданга етказиш. Бултур ҳар гектар майдондан 35-37 центнердан пахта саранжомлаган Шарифжон Баротов, Серикбой Холиқулов, Абдулҳай Яҳёевлар бошлиқ бригадаларда бу йил ҳам экин парвариши кўнгилдагидек. Тажрибали миришкорлар 40 центнерлик маррани кўзлашган.

Айни кунларда 10 та чопиқ трактори юксак унум билан ишлатилаяпти. Абдукарим Мирусмонов, Маъмур Ҳасанов, Авер Юнусов сингари тажрибали тракторчилар ғўза қатор ораларига ишлов беришда ҳамкасбларига намуна бўлишяпти. Барча экин пайкаллари тўла суғорилди. Учинчи ишлов бошлаб юборилди.

Рўзғордан кўнгил тўқ бўлса, ишда унум бўлади. Жамоа аъзоларининг қимматли вақтларини тежаш мақсадида ёғ, чой, ун, гуруч, совун каби кундалик зарур нарсалар мунтазам берилмоқда.

Жамолиддин АРАББОЕВ,
Чиноз туманидаги Алишер Навоий номли жамоа хўжалиги раҳбари.

ЯНГИЙЎЛ МАРРАДА

Таҳририятимизга яна бир хушхабар келди. Деҳқончилик, чорвачилик қаторида пиллачиликда ҳам яхши кўрсаткичларга эришаётган янгийўлликлар зафар маррасига етдилар. Қабул пунктларига 105 тоннадан зиёд сифатли хом ашё топширилди.

Мавсумда ўнлаб пиллакорлар юқори кўрсаткичларга эришдилар. «Тинчлик» жамоасидан Муҳаббат Саримсоқова 30 грамм уруғдан 145 килограмм, «Янги ҳаёт»дан Гулнора Абдуллаева шунча уруғдан 120 килограмм, Турсунқулов номли хўжаликдан Хидир Босаров икки қути қурт уруғидан 150 килограмм хом ашё йиғиштириб олишга эришдилар.

— Туманимизда режа бажарилган бўлса-да, мўл ҳосил етиштирилганлиги туфайли пилла топшириш қизғин давом этаяпти, — дейди бош пиллахона ҳисобчиси Мавлуда Ҳошимова. — Мўлжалимиз ўртача ҳосилдорликни 52 килограммга етказиш.

Эркин ТЎЛАГАНОВ.

ФАРҒОНАЛИК ПИЛЛАКОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Вилоятнинг кумуш тола ижодкорлари 4000 тонна қимматбаҳо хом ашё топшириб, шартномада кўзда тутилган режани уддаладилар. Ҳар бир қути қурт уруғидан ўртача 57 килограммдан пилла тайёрлашга эришилди. Етиштирилган хом ашёнинг асосий қисми олий навларга ўтказилди. Эришилган ғалабага Ўзбекистон, Бешариқ, Учкўприк, Олтиариқ, Бувайда, Тошлоқ, Риштон, Данғара туманлари ва Фарғона шаҳри пиллакорлари муносиб ҳисса қўшдилар.

Вилоят, туман, хўжаликлар раҳбарлари самарали ёрдам бердилар. Барча имкониятлардан оқилона фойдаланилди. Пиллакорларга ҳар томонлама ғамхўрлик қилинди. Шу боис 72.100 қути қурт уруғи ўз вақтида парваришланди, ҳосилга кирди. Вилоятда машҳур пиллакор Олияхон Султонова номидаги мукофотнинг таъсис этилиши унинг издошлари кўпайишига сабаб бўлди. Юзлаб пиллакорлар мукофотга эришиш учун қуртларни яхши парваришлаб, пилладан юқори ҳосил олишга эришдилар. Бундайлар қаторига Фурқат туманидан Дилором Қосимова, Раҳимахон Юнусова, Бешариқдан Раҳима Бегматова, Азиза Бозорова, Ўзбекистондан Сорахон Норматова, Эътиборхон Ҳотамова, Учкўприкдан Омина Ибрагимова, Малика Турғуноваларни киритиш мумкин. Уларнинг ҳар бири ҳар қутидан 100 килограммдан ошириб кумуш тола олишга эришдилар.

Айни пайтда вилоятда пилла топшириш давом этмоқда. Тажрибали пиллакорлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб яна 100 тонна хом ашё топширишга сўз бердилар.

Р. МЕЛИБОЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Суратда: Олтиариқ туманидаги Қ. Кенжабоев номли жамоа хўжалигининг илғор пиллакори Маликахон Орифжонова 20 грамм қуртдан 180 килограмм кумуш тола олишга муваффақ бўлди. Маликахон Орифжонова қизи Моҳира ва умрдоши Ҳомиджон Орифжонов билан ўз меҳнатлари самарасидан мамнун.

Ғ. МУҲАММАДҚОДИРИЙ олган сурат.

ҲАЛОЛ МЕҲНАТ— БАХТ, ОБОД ВАТАН— ТАХТ

Республика Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги қарори агросаноат мажмуи ходимларини янги муваффақиятлар сари чорламоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги қарори халқимиз томонидан илиқ кутиб олинди.

Дарҳақиқат, ушбу қарор инсон саломатлигини мустаҳкамлаб, қишлоқда фаровонликнинг ошишига хизмат қилади. Қарорни бажариш юзасидан жойларда махсус тадбирлар кўрилаяпти, дастлабки ишлар бошланди. Боёвут туманида ҳам ҳаракат қизғин тус олди. Эришилган ютуқлар, белгиланган режалар, кўзланган мақсадлар ҳақида қуйида батафсил ҳикоя қилинади.

ИСТИҚБОЛ ЙЎЛИ

Аҳад ПРИМҚУЛОВ,
Боёвут тумани ҳокими

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 21 майдаги қарори юртбошимизнинг халқимизга кўрсатаётган чексиз ғамхўрлигининг яна бир тимсолидир. Насиб этса уч-тўрт йилда қишлоқларда ҳаёт тарзи, соғлиқни сақлаш тизими, халқ таълими тубдан ўзгаради. Ўша кунларга етиш учун кўп қатори туманимиз аҳли ҳам бир жон, бир тан бўлиб астойдил ишлаяпти.

Бултур Боёвут тумани ташкил этилганига 40 йил тўлди. Уни меҳнат ғалабалари билан нишонладик. 17 минг гектар майдонда деҳқончилик қилдик. Ўнинчи октябрда туманда йиллик пахта тайёрлаш режаси уддаланди. Йиғим-теримда 232 та зангори кема унумли ишлатилди. Ялпи ҳосилнинг 24500 тоннадан ортиғи машиналар ёрдамида териб олинди. Механизаторлар техниканинг куч-қувватини амалда исботлашди. Улар кунни тунга улаб, зарбдорчасига ишладилар. 47 минг 200 тонналик оқ олтин хирмонини бунёд этишда уларнинг хизмати катта. Улар муносиб тақдирландилар. Маълумки, ғаллачилик мамлакатимизда асосий соҳалардан ҳисобланади. Бу экин майдонлари йил сайин кўпайиб, ҳосилдорлиги ортиб бораяпти. Ўтган йили 7260 гектар суғориладиган, 990 гектар лалмикор ерда дон етиштирилди. Давлатга 18500 тонна сифатли дон топширилди. Омборларга жами 24538 тонна ғалла жойланди. Ўнлаб бригада ва звеноларда гектаридан 42—46 центнердан ҳосил йиғиштирилди.

Юртбошимиз мунтазам таъкидлаётганидек, бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида ҳар бир фуқарони ижтимоий жиҳатдан муҳофаза қилиш доимий эътиборимизда. 1995 йил давомида ўзимиз етиштирган маҳсулотлардан 16143 минг сўмлигини иш ҳақи сифатида тарқатдик. Яъни 3824 тонна ўсимлик ёғи, 4109 тонна ун, 5119 тонна ғалла, шунингдек, 3091 тонна бошқа турдаги маҳсулотлар берилди. 1996 йилнинг 5 ойи мобайнида ҳам 10 миллион сўмдан ортиқ кундалик зарур егуликлар тақсимланди.

Кам таъминланган 2500 оилаларга шу йилнинг тўрт ойида 50 тонна ғалла, 19 тонна пахта ёғи ёрдам сифатида улашилди.

Туманда 2 та — «Боёвут» ва «Турон» пахта тозалаш заводи ишлаб турибди. Булар етиштирилган пахтани қайта ишлаб, толасини толага, чигитини чигитга, қимматли хом ашёни жаҳоннинг турли жойларига жўнатмоқда. Ўтган йили 16903 тонна тола, 30250 тонна чигит ишлаб чиқарилди.

Деҳқон (фермер) хўжаликларини кўпайтириш ва уларга шарт-шароит яратиб бериш бугунги куннинг долзарб вазифаларидан. Ҳозир туманимизда деҳқон (фермер) хўжаликлари сони 203 тага етди. 76 таси деҳқончилик, 127 таси эса чорвачиликка ихтисослашган.

Қишлоқда хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, кичик корхоналар қуриш, сервис-хизмат кўрсатиш соҳаларини йўлга қўйиш борасида кўпгина ишлар амалга оширилаётир. Шу кунгача 116 та кичик корхона ташкил этилган. Маҳсулот ишлаб чиқариш тури тобора кенгаймоқда. Шу йилнинг беш ойи мобайнида 14670 минг сўмлик халқ эҳтиёжи учун зарур бўлган маҳсулот тайёрланди. Ушбу жамоаларда 467 нафар ишчи фаолият кўрсатаяпти. Шунингдек, 5007 минг сўмлик пуллик, 1420 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатилди.

Бозор иқтисодиётига ўтишда вужудга келган қийинчиликларга қарамай қурилиш соҳасида ҳам бирмунча ишлар қилиняпти. У. Юсупов номли хўжаликда сут заводи, «Ғалаба» хўжалигида 120 ўринли мактаб биноси, «1-Май» ширкатлар уюшмасида фельдшер-акушерлик пункти, ҳашар йўли билан 3 минг кишилик ўйингоҳ, 150-автокорхона ва халқ судининг маъмурий бинолари фойдаланишга топширилди. Туман марказида 6 та хусусий дўкон, С. Тўхлиев номли истироҳат боғида савдо маркази, 5 та автобус бекати, 2 та тўхташ майдончаси, «1-Боёвут» деҳқон (фермер) хўжаликлари бирлашмасида оналик ва болаликни муҳофаза қилишга ихтисослаштирилган шифохона, туман халқ банкининг бўлими, «Савдогар» банкининг биноси, «Тараққиёт» жамоа хўжалигида қишлоқ шифокорлик амбулаторияси, 3 та хусусий дўкон ва бошқа иншоотлар қурилиб, ишга туширилди. Бундан ташқари туман марказий касалхонасида 5390минг сўмлик, Санъат саройида 3933 минг сўмлик қурилиш-пайвандлаш ишлари амалга оширилди. Ўзбекистон Республикаси Президенти ташаббуси билан республикада тиббиёт ва халқ таълимини ривожлантиришнинг 1996—1998 йилларга белгиланган инфраструктура бўйича ҳам қатор ишлар қилинмоқда. Тумандаги мавжуд 47 та умумтаълим мактабларининг 70 фоизи замонавий лойиҳа асосида қурилган. Қолган 30 фоизида эса қўшимча бинолар барпо этилади. 1996—98 йилларда У. Юсупов номли, Н. Маҳмудов номли, «Наврўз» хўжаликларидаги мактаблар учун янги ва қўшимча бинолар қуриб бериш режалаштирилди.

Инсон саломатлигини муҳофаза қилиш, соғлом авлодни тарбиялаш раҳбар ва мутахассисларнинг биринчи галдаги бурчидир. Дори-дармонлар билан таъминлашга, шифокорлар малакасини оширишга жиддий эътибор берилмоқда. Бугунги кунда туманимиз аҳолисига 117 нафар олий, 710 нафар ўрта махсус маълумотли шифокорлар хизмат кўрсатаяпти. Шу жумладан, 27 та фельдшерлик-доялик пунктлари ўрнида малакали шифокорлар назорати пунктлари ташкил қилинади.

Аҳолига маданий хизмат кўрсатиш, кутубхоналар ишини яхшилашга ҳам эътибор қаратганмиз. Айни пайтда 29 та кутубхона китобхонлар хизматида. Ҳозирги кунда боёвутликларга туман марказий маданият уйи, 12 та қишлоқ маданият уйи, 3 та қишлоқ клуби ва 2 та автоклуб хизмат кўрсатмоқда. Маданият муассасалари қошида ташкил этилган 46 та тўгаракда 460 киши фаол иштирок этаётир.

Тумандаги мавжуд 38 та стадионда спорт билан шуғулланиш учун зарур шарт-шароит яратилган. 3 та футбол командаси вилоят биринчилигида, 9 та жамоа туман мусобақаларида қатнашади. Шуниси қувончлики, юртбошимиз ғамхўрлиги туфайли ёшлар ўртасида спортга қизиқиш ортмоқда.

Туманимиз меҳнаткашларининг ишларидан, турли соҳаларда эришаётган ғалабаларидан беҳад мамнунман. Президентимиз Ислом Каримов таъкидлаганларидек, ҳар бир соҳада куйиб-ёниб яшасак, меҳнат қилсак, шу Ватан, шу халқ учун керак бўлса жонни фидо қилишга тайёр бўлсак, ҳамма муваффақиятлар, зафарлар бизники бўлаверади. Ҳар бир боёвутлик буни чуқур идрок қилиб, аниқ мақсадни кўзлаб, уюшган, жипслашган ҳолда меҳнат қилмоқда. Бу эришган ва эришаётган ютуқларимиз гаровидир.

Бу йил республикамиз мустақиллигининг беш йиллигини нишонлаймиз. Қутлуғ байрамни ёруғ юз билан кутиб олиш мақсадида туманимиз меҳнаткашлари ҳам кўтаринки руҳда меҳнат қилишяпти. Белгиланган режаларимиз улкан. Жорий йилда 16819 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, 45040 тонна пахта, 10850 гектар ғаллазордан 33835 тонна бошоқли дон, 53 тонна пилла етиштиришимиз керак. Бунинг учун барча зарур чора-тадбирлар кўрилган. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш, бегона ўтлардан тозалаш ишлари уюшқоқлик билан олиб борилмоқда.

Мана, ғалла ўрим-йиғимига ҳам қизғин киришдик. Донни тез ва сифатли йиғиштириб олиш юзасидан қатор тадбирлар белгилаганмиз. Ўрим мавсумида 103 та комбайн зарурлигини инобатга олиб, 43 та комбайнни шартнома асосида қўшни республикалардан келтирилди. Мавжуд 60 та комбайн сифатли таъмирланган, айни пайтда ғаллазорларда ҳосил саранжомланаяпти.

Йилнинг қалдирғоч ҳосили — 53 тоннадан зиёд пилла топширилди. Ҳозир ҳам пиллачилик идорасининг қабул пунктида иш қизғин. Хом ашёнинг сўнгги мисқолигача хирмонга уйилади. Шунингдек, йил давомида 26 километрга газ қувурлари етказилади. 400 хонадон газлаштирилади. 10 километр масофада ичимлик суви учун қувур уланади. 150 ўринли марказий касалхона биноси, автобекат, туман марказида миллий чойхона, 4 та хусусий дўкон, 6 та маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари қурилиши ниҳоясига етади.

Туманимиз меҳнаткашлари хушкайфият ва кўтаринки руҳда ғайрат кўрсатиб, ҳар соҳада қувончли ютуқларга эришиш учун астойдил интилмоқдалар. Ниятимиз мустақиллигимизнинг беш йиллигига муносиб туҳфа ҳозирлаш.

Навоий номли жамоа хўжалигида ғўза ниҳолларига ишлов берилаётган пайт.

ҚУРИЛИШ ҲАЖМИ КЕНГАЙЯПТИ

Қаҳрамон ХОЛИҚБЕРДИЕВ,

«Тараққиёт» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси

Йиллар мобайнида ўзини ўзи таъминламай келган хўжалик янгича иш усулига ўтгач, ишлаб чиқариш унуми тубдан ўзгарди.

Очиғи, ташаббускор деҳқон фермер-хўжаликларининг саъй-ҳаракатлари билан эндиликда хўжалигимиз иқтисодиёти мустаҳкамланаяпти, аҳоли турмуш фаровонлиги ортаяпти. Бир мисол. Тўрт йил аввал хўжалик тасарруфида болалар боғчаси, чойхона, кичик корхона каби хизмат турлари йўқ эди. Ҳозир 120 нафар кичкинтойга мўлжалланган боғча, 85 ўринли чойхона, ҳаммом, 4 та қушхона, 28 та кичик корхона ва бичиш-тикиш цехлари аҳоли хизматида. Айни пайтда хўжалигимиз деҳқонлари 636 гектар майдонда ғўза ва полиз экинлари парваришлаяпти.

Ер — инсон ризқи манбаи, деб бежиз айтмаган халқимиз. Ўтган йили гектаридан 29,5 центнердан хирмон яратилди. 6300 минг сўм соф даромад олдик.

Жорий йилдаги ишларимиз, ҳам чаккимас. Ҳосилдорликни гектарига 32 центнерга кўтариш, ғалладан бўшаган майдонларга тезроқ ишлов бериб, иккинчи экин экиш.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги қарори хўжалигимиз деҳқонларига мадад бўлаяпти. Бу муҳим қарор асосида янги-янги режаларни белгилаб олдик. 120 ўринли янги боғча қурилиши, амбулатория, 500 ўқувчига мўлжалланган мактаб ва 10 та қўшимча синфхоналар, 2 та дорихона, деҳқонлар саломатлигини мустаҳкамлашга мўлжалланган пансионат қуриш шулар жумласидан.

ДОН — РЎЗҒОР БАРАКАСИ

Нурмуҳаммад УМАРОВ,

Навоий номли жамоа хўжалиги бош иқтисодчиси

Халқимизда даромадга қараб буромад, деган нақл бор. Ҳақиқатан ҳам иқтисоди бақувват оила, хўжалик, юртнинг фаровонлиги ортаверади. Даромадни эзгу ишларга, келажак авлод равнақига сарфлайди.

Мустақиликка эришганимизга мана, беш йил тўлаяпти. Бу тарих саҳифасида ғоят кичик сана. Аммо шу қисқа муддат ичида ўзимизни тиклаб олдик. Жаҳон бизни таниди, тан олди. Тенглар ичида тенг бўлдик. Бойлигимиз ўз тасарруфимизга ўтди. Бундан-да, ортиқ бойлик, бахт борми дунёда?

Беҳад шукр, топганимиз энди ўзимизники. Қазилма бойликларимиздан тушаётган маблағ, ҳалол меҳнатимиз самараси шаҳарлар, қишлоқлар ободонлашаётганида кўринаяпти. Қишлоқ инфраструктурасини ривожлантириш дастури ҳақидаги қарор эса шубҳасиз қишлоқларимиз чиройини янада очади, даволаш масканлари иши тубдан яхшиланишига хизмат қилади.

Ғалласи мўлнинг ризқи улуғ. Ҳа, ғалла улуғ, бебаҳо неъмат. Уни ҳеч қандай мол-дунёга тенглаштириб бўлмайди. Доннинг ҳаётимизда беқиёс аҳамиятини дилдан ҳис этган хўжалигимиз ғаллакорлари ҳосилдорликни йилдан-йилга оширмоқдалар. Бултур ҳар гектар ғаллазордан 38,5 центнердан ҳосил олинди. Давлатга салкам 800 тонна дон сотилди. 156,3 тонна ғалла аҳолига тарқатилди.

Шу йилдан бошлаб давлат харид нархларининг 50 фоизи буюртма асосида, 50 фоизи эркин баҳода белгиланиши соҳага қизиқишни кучайтирди. Ҳосилдорликни ошириш йўллари изланмоқда, фан ютуқлари ва илғорлар тажрибаси кенг қўлланилаётир. Ғаллачилик ҳам сердаромад соҳага айланаяпти.

Амалдаги йилда 325 гектар майдондан дон йиғиштириб оламиз. Режа 35 центнердан. Насиб этса, бу кўрсаткични 40 центнерга етказамиз. Ўрим-йиғим ишлари бошланди. Ғаллакорлар руҳи кўтаринки. Мавсум тез ва сифатли якунланиши учун ҳамма шароит яратилган. Илғорларни ҳар беш кунда тақдирлаш тадбирлари белгиланган. Шу туфайли далаларда фидокорона меҳнат, хушчақчақлик ҳукмрон.

Омборларга дон туша бошлади. Буни кўриб ғаллакорнинг ғайрати жўш урмоқда. Маъмурчилик бўлса, юрт ободонлашаверади. Кўркам бинолар, сўлим манзилгоҳлар бунёд этилади. Ниятим, ҳалол меҳнатимиздан келган бойлик фақат шундай яхшиликларга, эл хурсандчилигига буюрсин.

МАНФААТДОРЛИК— МАСЪУЛИЯТНИ ОШИРАДИ

Исмоил УСМОНОВ,

150-автокорхона директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган автомобилчи

Автокорхонамиз ўтган йили ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Тўғриси, дастлабки ойларда одамларда бироз иккиланишлар бўлди. Лекин қисқа вақт оралиғида меҳнатни ташкил этишнинг янги усули самарасини кўрсатди. Бир пайтлар харажатларини қоплай олмаётган корхона биринчи уч ойдаёқ 1 миллион 200 минг сўм соф даромад олишга эришди.

Бунинг маълум сабаблари бор, албатта. Туман раҳбарияти билан келишилган ҳолда автокорхонанинг акцияларини чиқариб, узоқ йиллик иш тажрибасига эга бўлган, ҳайдовчилардан 20 нафарига тарқатдик. Акциядорлар манфаат кўргач, унга қизиқувчилар, сотиб олувчилар кўпайди. Айни пайтда автокорхонада махсус гуруҳ тузилган. Акциялар ариза билан, меҳнат интизомини инобатга олган ҳолда тарқатиляпти.

Юртимизда иқтисодий ислоҳотларни барқарорлаштириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини кўтариш борасида муҳим ишлар қилинаяпти. Одамларда маънавий ўсиш, ишбилармонлик, ташаббускорлик сингари хислатлар шаклланаяпти.

Дарвоқе, жамоамизда ташаббускорлар кўп. Улар элга хизмат кўрсатишда, ёқилғи ва техникани тежаб, авайлаб-асрашда фидойилик кўрсатмоқдалар. Иш кўламининг кенгайиши меҳнат унумдорлигининг ортишида ташаббускорлар фаолияти алоҳида ўрин тутаяпти. Ўтган йилнинг биринчи чорагида автокорхона уч миллион сўм даромад қилган бўлса, жорий йилнинг биринчи чорагида бу кўрсаткич 6 миллион сўмни ташкил этди. Иккинчидан, ҳиссадорлик жамиятига айлангач, мулкка бўлган муносабат ўзгарди, тежамкорлик ҳаракати авж олди.

Олинаётган фойда нималарга сарфланаяпти, деган савол туғилади. Биринчи галда ишчилар манфаатдорлигини ошириш, кам таъминланганларга моддий ёрдамга сарфланаётир. Иккинчидан, маданий дам олишини таъминлашга йўналтирилган.

Айни пайтда 4 миллион сўмлик қурилиш ишларини бошлаб юборганмиз. Катта спорт иншооти, стадион, соатига 40 нафар кишига хизмат кўрсатадиган ҳаммом, сауна шулар жумласидан. Яқинда эса автокорхона ишчиларидан ташкил топган команда аъзоларига 100 минг сўмлик спорт кийимлари олдик.

Маълумки, келажагимизни ёшлар камолотисиз тасаввур этиб бўлмайди. Айниқса, ҳозирги шароитда ёшлар маънавиятини юқори поғонага кўтармасак, улар дунёқарашини, ҳозирги давр шароитига мослаштирмасак кўзланган мақсадга эришиш мушкул. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги қарори автокорхонамиз жамоаси ўртасида кенг муҳокама қилинди. Жамоа қарори билан тумандаги иккита мактабни оталиққа олдик. Тез-тез улар ҳолидан хабар олиб турибмиз. Мавжуд муаммоларни биргаликда ҳал этиб, халқ таълими ходимларига моддий кўмаклашаяпмиз. Чунончи, 25 нафар аълочи ўқувчига автокорхонанинг махсус стипендиясини, 10 нафар ташаббускор ўқитувчига эса бир ойлик миқдорда маош ажратганмиз. Жорий йил таъмирлаш ишларига қўшимча 5 та синфхонасини ўқув йили бошлангунга қадар қуриб битказиш ҳам зиммамизда.

Ҳали олдинда амалга оширилиши лозим бўлган режалар бир талай. Муҳими, жамоада соғлом муҳит яратилган. Жамоа аъзоларининг истиқлолимизга, фаровонлик ва ислоҳотларга бўлган ишонч-эътиқоди баланд. Муҳими шу.

ҚИШЛОҚДА САНОАТ

Ғофиржон ОЛИМЖОНОВ,

«Гўзал Турон» кичик корхонаси раҳбари

Кичик корхоналар барпо этиш ва уни тўла қувват билан юргизиш иқтисодиётимизни мустаҳкамлашда ҳамда ёшларни касбга йўналтириш, уларни иш билан таъминлашда муҳим аҳамиятга эга. «Гўзал Турон» кичик корхонаси республика Президентининг «Кичик ва ўрта тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги фармонидан сўнг ташкил этилди. Туман раҳбарияти саъй-ҳаракатлари туфайли «Бизнес-фонд» орқали 1 миллион сўм ёрдам олдик.

Ўтган йили корхонада 1 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди ва бозордагидан арзон нархларда истеъмолчига етказиб берилди. Ранг-баранг 400 та гилам, ҳар хил болалар кийимлари харидорларни хушнуд этди.

Маҳсулот тури кўпайгани сари, рақобатчиларимиз ҳам ортаяпти. Рақобат эса бизни янада масъулиятни кучайтириб иш юритишга ундаётир. Шунингдек, жойларда филиаллар очиб, шартномалар тузаяпмиз. Ёшларга касб ўргатаяпмиз. А. Латипов номли жамоа хўжалиги тасарруфидаги мактаб билан шартнома туздик. Унга кўра, ҳар йили битирувчи синфлардан 30 нафар ёшни ишга қабул қиламиз. Улар бу ерда 6 ой мобайнида касб ўрганишади, сўнг мустақил дастгоҳларни бошқаришади.

Эндиликда корхонада 60 нафар киши фаолият кўрсатаяпти. Ҳар ойда ўртача 20 та гилам, 100 дан ортиқ болаларбоп кийим-кечаклар тайёрланмоқда. Бундан ташқари корхона ўзининг ёрдамчи хўжалигига эга. Тасарруфимизда 10 гектар еримиз бор. Унга пахта экканмиз. Ўтган йили гектаридан 38,5 центнердан хирмон кўтардик. Шартномага кўра етиштирилган ҳосилнинг бир қисмини жамоа хўжалигига топшириб, қолганини ўзимизда қайта ишлаймиз.

Истиқлол берган неъматлар туфайли ишбилармонлик ва тадбиркорликка кенг йўл очилди. Бу эса орзу-ниятларимизни қулоч ёздирмоқда. Корхона даромадига даромад қўшаяпти. Ҳозирги пайтда Ховос, Янгиер каби шаҳарларда филиалларимиз бор. Ишлаб чиқариш кўлами кенгайгани сари моддий манфаатдорлик ҳам ортаяпти. Ўтган йили кичик корхонамиз сарф-харажатлардан ташқари 500 минг сўм соф даромад қилди.

Халқимизда даромадга яраша буромад, деган гап бор. Айни пайтда кичик корхонада қўшимча цехлар қуриш, янги дастгоҳлар келтириш устида иш олиб борилаяпти. Шу мақсадда бош муҳандисимиз Олмония билан шартнома тузиш ҳамда иш ўрганиш учун ўша давлатга сафарга кетган.

Яна бир жиҳати, ишлаб чиқарган маҳсулотларимизни ўртадаги воситачиларсиз истеъмолчиларга етказиб бераяпмиз. Ҳозир буюртмачиларимиз талаби асосида ишни ташкил этганмиз. Фарғона вилоятидаги бешта туман, шунингдек, Сирдарёдаги Гулистон, Сирдарё, Сайхунобод туманлари аҳолиси асосий буюртмачиларимиз ҳисобланишади. Бундан ташқари туман тасарруфидаги жамоа хўжаликлари билан шартнома тузганмиз. Механизатор ва деҳқонларга коржома кийимлари, этаклар, шунга ўхшаш зарур буюмлар ўз вақтида етказиб берилаяпти.

Режаларимиз ҳам кўпгина. Кичик корхона ишчи-хизматчилари манффатдорлигини ошириш, янги технологияга асосланган цехларни тезда битказиш, ишлаб чиқариш жараёнини жадаллаштириш ҳамда маҳсулот сифатини яхшилаб, ҳамкорликни кенгайтириш шулар жумласидандир. Бунинг учун барча кучлар ва имкониятлар етарли.

Боёвут ғаллазорларида ҳам ўрим-йиғимга қизғин киришилди.

ТАДБИРКОРГА ОМАД ЁР

Абдужалил ШОЙИМҚУЛОВ,

«Нур» ҳиссадорлик жамияти раиси

Ҳиссадорлик жамиятида учта ишлаб чиқариш цехи маҳсулот чиқармоқда. Улар — тикувчилик, тўқув-йигирув, шолчагилам тўқишга ихтисослашган. Шу йилнинг тўрт ойида 1.240 минг сўмлик халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилди. Шу даврда кўрилган соф фойда 95 минг сўмни ташкил этди. Корхона рентабеллиги 80 фоизни ташкил этди.

Яқинда корхонамизга қўй жунини титадиган ва йигирадиган дастгоҳлар ўрнатдик. Ундан ип қилиш йўлга қўйилди. Меҳнатнинг бир қисми қўл кучига асосланган. Эндиликда тикув цехимизда чиқитлардан болалар қўғирчоқлари ясашни режалаштираяпмиз. Ҳадемай у ҳам ишга тушади.

Жамоамизда 57 киши меҳнат қилади. Уларнинг ўртача ойлик маоши 1.100 сўмга тўғри келмоқда. Рўзигул Маъмурова, Салима Зоидова, Дилбар Расуловалар жамоамиз фахри. Улар қўлидан чиққан кийимлар ихчамлиги, сифатлилиги билан ажралиб туради.

Камчилик ва муаммоларимиз ҳам йўқ эмас. Мақсадимиз уларни тезда бартараф этиб фаолиятимизни кенгайтириш, рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқариш. Республика Вазирлар Маҳкамасининг қишлоқ инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисидаги қарорини ўқиб биз ҳам ниҳоятда севиндик. Дарвоқе, қишлоқда яшовчи деҳқонми, тадбиркор ёки ўқитувчи учун биринчи галда соғлиқ керак. Қолаверса, халқ таълимини яхшилаш, келажаги буюк давлатимизга муносиб зиёлилар, етук спортчилар тайёрлаш ҳам ғоят муҳим вазифадир...

Саҳифани «Қишлоқ ҳаёти» мухбирлари Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ ва Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ тайёрлашди.

Замин заҳматкашлари

ЖАННАТ БУ БОҒДИР

Шу файзли, тўкин ёз кунларида саховатли боғларимизга, ёниб-жўшиб ишлаётган кишиларга меҳр ва ҳавас билан тикиламан. Улардаги кўтаринки кайфият, ўз ҳаётлари, амалга ошираётган ишларидан мамнун эканликларини кўриб қалбим жунбушга келади. Ҳа, истиқлол, иқтисодий ислоҳот замин заҳматкашларига ана шундай ажойиб кунларни бахшида этди.

Ҳадемай Ўзбекистон мустақил давлат бўлганига беш йил тўлади. Бу истиқлол осонлик билан қўлга киритилмади. Халқимизнинг қанчадан-қанча асл фарзандлари бу кун учун жон олиб, жон бердилар. Ҳозирги кунда уни мустаҳкамлаш учун барча бир тану бир жон бўлиб, ҳаракат қилаяпти. Юртимиз, истиқлолимиз фидойилари ҳақида ўйласам кўз ўнгимда Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш корпорацияси бош раҳбари, табаррук инсон, академик Маҳмуд Мирзаев қиёфаси гавдаланади. Боиси, домла азиз умрини, бор салоҳиятини ўлкамизни гуллаб-яшнатишга, боғ-роғлар яратиб, мевали дарахтларнинг энг сарҳил навларини бунёд этиб, эл дастурхонини ноз-неъматга, мева-чевага тўкин-сочин қилиш ишига катта ҳисса қўшиб келмоқда. Эндиликда мактаб яратган, кўпдан-кўп қўли гул миришкорларни тарбиялаган академик Маҳмуд Мирзаев номи зўр ҳурмат ила тилга олинишининг боиси ҳам шунда. Эндиликда домла раҳбарлик қилаётган даргоҳ етказиб бераётган кўчатлар, мевали дарахтларнинг ранг-баранг навлари кириб бормаган хўжалик, хонадон қолмади ҳисоб. Олим 75 ёшни қаршилаган бўлсалар-да, ҳамон ўша жўшқинлик, ихлос, иштиёқ билан иш юритиб, улуғ режаларни бирин-кетин рўёбга чиқармоқдалар. Авваллари ҳам Маҳмуд Мирзаев ҳақида кўп эшитгандим. Хонадонимизда у кишининг отамга дастхат ёзиб берган кўп китоблари сақланади. Падари бузрукворимиз бу заҳматкаш олим ҳақида ҳамиша берилиб ҳикоя қилардилар.

Домла ҳузурларига кетаяпману ҳаяжонланаман. Халқа йўлнинг икки томони ям-яшил рангга бурканган. Бу ерларнинг табиати ўзгача. Бир-биридан серҳосил, файзли дарахтлар, анвойи гуллар, мусаффо ҳаво баҳри дилингизни очиб юборади. Дилимга ажиб бир нафосат кириб келди. Академик ҳузурига кирар эканман, домланинг салобати босди. Мақсадимни билгач, «Мен ҳақимда эмас, ана, Сиддиқжон Муҳаммаджонов ҳақида ёзинг» дедилар. Шунда ёнимдан бир сурат олиб у кишига кўрсатдим. Академик суратга тикилганча ўйга толди. Боиси унда жаннати инсонлар: Турғун Мирзаев, Ғиёсиддин Умаров, Ғуломмаҳмуд Абдуллаев ва отам Зоирхон Жалилов табассум қилиб туришарди. Маҳмуд ака беихтиёр улар ҳақида тўлқинланиб гапира кетди: буларнинг бари топилмас одамлар эдилар. Кўпларнинг уйларида, тўйларида бўлганман. Суратда акс этган баракали узум ҳосили фидойи меҳнат самараси. Балки ҳозир бу боғ серҳосил эмасдир. Чунки боғга қарамай қўйилса, ҳосил бир йилдаёқ камаяди...

Бахтимга сурат баҳона бўлиб суҳбатимиз қизиб кетди.

...Айни ёз. Ўрик, гилос ғарқ пишган палла. Тошкентнинг Қоратош маҳалласидаги «Тиконли мозор» деб аталувчи даҳасида фарзанд дунёга келди. Ўшанда 1921 йил эди. Мирза Иброҳимов ўғлига яхши ният билан Маҳмуд деб исм қўйди. Болакай туғилган бу маҳаллада аллома шоирлар Ғафур Ғулом, Ойбек ҳам истиқомат қилишарди. Маҳалла болалари билан бирга ёш Маҳмудга ҳам улар билан ҳамсуҳбат бўлиш насиб этди. Унда адабиётга, шеъриятга ҳавас эрта уйғонди. Мирободдаги темир йўл мактабида ўқиди. У ерда ажойиб инсонлар Миржалол ака, Сиддиқ акалардан таълим олди. Унинг амакиси Мирёқуб Иброҳимов кўпинча жияни Маҳмудни отга мингаштириб Қовунчи, Аччи, Ҳасанбой далаларига олиб борар, тоза ҳаво, гўзал манзаралар ўшанда уни ғоят мафтун этарди. Айниқса қовун полизлар ичидан беданалар тутиб чиқиш гаштли эди. Бироқ бу қувончли кунлар узоққа чўзилмади. Ёш Маҳмуд аввал онасидан, сўнг отасидан ажралиб қолди. Шу кўйи бир опа ва икки сингил тирикчилиги унинг зиммасига тушди. Отасининг «Ҳеч қачон иродангни букма, илм ол, сидқидил меҳнат қил, шундагина барака топасан» деган ўгитига амал қилиб, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг боғбонсоҳибкор бўлимида ўқий бошлади. Ўқишдан сўнг профессор, устози Соломин лабораториясида, кечқурунлари эса хонадонларда ишлаб кун кечирди. Вақти келса, қўшниларининг боғ-роғига қаради, сигирини боқди, тунда эса дарс тайёрлаб, тонг отиши билан институтга югурди. Ҳозир бу гаплар гўёки эртакка ўхшайди. Ўқувчилардан: «Нега дарс тайёрламадинг» деб сўрасангиз, арзимаган баҳонани рўкач қилишади ҳа. Бахтга қарши баъзи ёшлар ҳар дам ғанимат эканлигини, дақиқалар қадрига етмаслик бу катта имкониятни бой бериш эканлигини тушуниб етмайдилар. Маҳмуд ака ва унинг авлоди қийинчиликлардан чўчимай, вақти келса қаро терга ботиб ишлаб, мақсад сари дадил интилиб яшади. Ҳаётни, она заминни севиш, ардоқлашни улардан ўрганиш керак!

Халқимизда «Бола бошидан, ниҳол — ёшидан» деган нақл бор. Тиришқоқ, билимдон, янгиликка интилиб яшовчи талабани ўқишни битириши биланоқ Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги нозири муовини Қосим Раҳимов Сурхондарёга ишга юборди. Ишончни оқлаш, заминни яшнатиш учун ўзини аямай ишлади. Шўрчи тумани тузилгач Маҳмуд акани Термиздаги хўжаликка агроном қилиб тайинлашди. Кейинчалик ташкилотчи, масъулиятни зиммасига ола биладиган, ҳамиша ҳақ йўлга қайишадиган 22 ёшли йигитни Тошкент вилоятидаги «Қибрай» хўжалигига аввал агроном, кўп ўтмай эса бош раҳбар этиб кўтаришди. Ҳам иш, ҳам аспирантурани давом эттирди. Машҳур олимлар Н. В. Ковалёв, Я. А. Катц, Дробов, Солоним сабоқлари беиз кетмади. Маҳмуд Мирзаев тезда номзодлик ишини, кейинроқ докторлик ишини муваффақиятли ҳимоя қилди. 1948 йили ажойиб инсон Усмон Юсупов ва Манзир Марзабековлар таклифи билан Шредер номли институтга ишга ўтди. Маҳмуд ака ўша йилларни шундай хотирлайди.

— Бу ерга ишга келганимда 60 гектар ери, 30 нафар илмий ходими бор эди. Бироз ўтгач, институтга айлантирилди, бўлимлар ташкил бўлди. Улуғларимизнинг катта мадади, узоқ вақт мобайнида қилинган саъй-ҳаракат, изланишлар туфайли даргоҳимизда ўзига хос тажриба мактаби яратилди. Ҳозир еримиз 18 минг гектарни ташкил этади. 250 нафардан ортиқ илмий ходимлар, 8 мингдан ортиқ хизматчиларимиз бор. Азалий одатга кўра нуронийлар, асл миришкорлар билан тез-тез маслаҳатлашиб тураман. Шунда жуда кўп муаммолар ўз ечимини топади. Оддий кишиларнинг фикр-мулоҳазалари тўғри хулосалар чиқаришда асқотади. Юрагимдаги гап, мен академикман, мен олимман деб асло ўз имкониятингга ортиқча баҳо бермаслигинг керак. Боиси умримизнинг охиригача халқдан ўрганамиз, унга суяниб яшаймиз. Кибр-ҳаво, ўзини ўзгалардан ажратиб кўрсатиш пайдо бўлиши ишдан, жамоадан барака кўтарилди деяверинг. Баҳони халқ беради. Камтар ва камсуқум, асосий ишлар ҳали олдинда, деб билиш чин инсоний фазилатдир!

Дастлаб 700 гектарга сув чиқариб Кенсой томонларни ободонлаштирдик. 25 та болалар боғчалари, мактаблар, уйлар қуриб, ходимларимизни ватанли қилдик. Ҳамжиҳатлик, меҳр-оқибат бор жойда иш олдинга босаверади. Биз ҳеч қачон кишиларни яхши ёки ёмонга ажратмадик. Барчани зўр омилкорлик, фидойилик кўрсатиб ишлашга ундадик. Лозим бўлганда ўзимиз шахсий намуна кўрсатишга ҳаракат қилдик. Шунда иқтидори кўтармаган баъзилар раҳмат айтиб бошқа соҳага ишга ўтишди. Демоқчиманки, ҳар қандай ишни яхшилик билан ҳал қилиш керак. Бизнинг даргоҳда муайян вақт ишлаб, ҳозир бошқа соҳада фаолият юритаётган баъзи кишилар мен билан қўл олиб кўришаётганларида кўзларида меҳр ва миннатдорчилик порлагандек бўлади. Шунда фақат яхшилик уруғини сочиб яшаётганлигимдан фахрланаман!

Меҳнатимиз ўз самарасини кўрсатди. Ҳозир институтимиз бутун республикамизни кўчат билан таъминлайди. Меваларни қайта ишлаш цехлари, виночилик ишлари яхши йўлга қўйилган. Олманинг 600, шафтолининг 400, ўрикнинг 500, узумнинг минг хили бор. Институт қошида мевачилик ва боғдорчилик техникуми, бир йиллик боғбонлар тайёрлаш мактаби ишлаб турибди. Шунингдек, аспирантура ҳам бор. Олим нашр этган 350 дан ортиқ илмий-амалий ишлар эндиликда кўпларга қўл келяпти. Шу кунгача 50 дан ортиқ илмий ходим номзодлик ишини ёқлади. Булар орасида Москва, Молдова, Қрим, Қирғизистондан келиб фан номзодлари бўлиб кетганлар кўчиликни ташкил этади. Ҳозир улар ўз мамлакатларида Маҳмуд Мирзаев мактабида олган сабоқларни амалиётга жорий этиб, ажойиб боғ-роғлар бунёд этмоқдалар. Институт Туркия ва Араб мамлакатлари билан илмий ҳамкорликлар қилмоқда.

Дарҳақиқат, ақл ёшда эмас, бошда. Мана 48 йилдирки, Маҳмуд Мирзаев дунёга донғи кетган институтга бош-қош бўлиб келмоқда. Ҳамон юракда яшаш, яратиш ишқи, кўнглида эса ҳаётга муҳаббат жўш урмоқда. Бу бош боғбонимизга мадад ва куч ато этмоқда!

Олим билан суҳбатлашар эканман, у киши мақоллар ва ривоятларни жуда яхши билишига гувоҳ бўлдим. Қуръони карим, ҳадисларни, Алишер Навоий, Амир Темур ўгитларини ёддан билиши мени ҳайратга солди. Уйларида барча соҳаларга оид китоблар бор. Ҳурматли Президентимиз Ислом Каримовнинг асарлари, «Табобат дурдоналари», «Дилшоди Барно», Увайсий асарлари ва Имом Бухорий ҳадисларига доимий равишда мурожаат қилар эканлар.

— Бозор шароитида муаммолар етарли, — дейди академик. — Қанчалик тажрибали, ўқимишли бўлмагин, баъзида бирон муамони ҳал этиш учун ўйланиб қоласан киши. Шунда Президентимиз Ислом Каримовнинг ҳаётимиз дастуриламалига айланган асарларига мурожаат қилиб мушкулимизни осон этамиз. Зеро, улар бозор шароитида яхшироқ меҳнат қилиш, қийинчиликларни омилкорлик ва сабр-матонат билан енгиш, ташаббус кўрсатиб мақсадга эришишни ўргатувчи бебаҳо қўлланмадир.

Қайси соҳада ишламасин, инсонга сабр керак. Мен учун жаннат бу боғдир. Инсон тирик экан, кўчат экиб, боғ — жаннат барпо этмоғи лозим. Чунки ундан эзгу ном ва боғ қолади. Фарзандларимиз лаззатли мевалардан тўйиб-тўйиб есалар соғлом ўсадилар. Шунинг ўзи биз учун катта мукофот!

Академик Маҳмуд Мирзаевдан узоқ умр кўриш сирини сўраганимда: «Меҳнат, ҳаётга муҳаббат, ўзгалар ютуғидан қувона билиш — умр гарови. Ҳасад, нафс балоси, бахиллик — умр эговидир» дея лўнда жавоб қилдилар. Ҳақиқатан ҳам Маҳмуд ака ўз бахтини меҳнатдан топган инсонлардан. У кишининг фарзандлари Ҳусния опа, Мирмақсуд ва Ҳотамлар, набиралари ҳам ота йўлидан кетишяпти.

Маҳмуда ЗОИРХОН қизи.

Зафарларимиз истиқлолнинг беш йиллигига

Мана, бугун-эрта водийда ғаллага ялпи ўроқ тушади. Ғаллакор меҳнатининг самарасига бутун юрт яхши ният ила кўз тутиб турибди. Ҳадемай, хирмонлар донга тўлиб-тошади. Етиштирилган ғаллани покиза иймон билан қайта ишлаб, эл дастурхонларини ширин нонимизга бисёр этишда дон маҳсулотлари комбинатлари жамоаларининг муҳим ўрни бор.

Тадбиркор, изланувчан инсон раҳбарлик қилаётган жамоанинг ўрни ва мавқеи баланд бўлади. Эли-юрти учун қайғура биладиган жамоабоши — «Қўрғонтепа дон маҳсулотлари» ҳиссадорлик жамияти раиси Бегижон НАЗАРҚУЛОВ мухбиримизга эришилган ютуқлару яхши ният ила кўнгилга туккан режалар ҳақида гапириб берди.

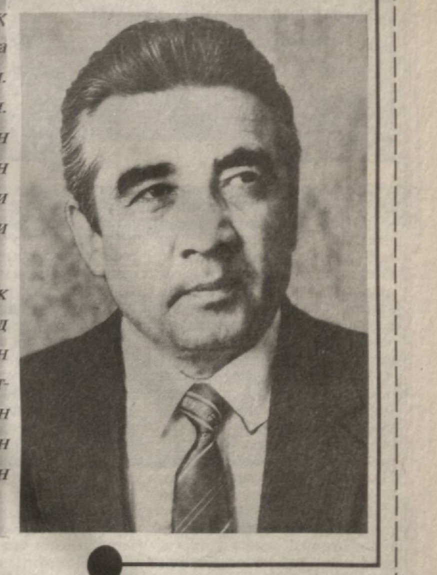

МЕҲР-МУРУВВАТ КЎРСАТГАНГА ТАНГРИНИНГ КАРАМИ КЕНГ

— Президентимиз Ислом Каримов Руминияга қилган ташрифи чоғида сўзлаган нутқида 1997 йили мамлакат-имиз четдан бир килограмм ҳам ғалла сотиб олмайди деб жаҳон минбаридан айтганлари мустақил юрт фарзанди сифатида кўнгилларимни ғурурга тўлдирди. Нақадар қудратли, имконлари беқиёс Ўзбекистонимиз ғалла мустақиллигига жуда қисқа даврда эришаётгани мамлакатимиз тарихига зарҳал ҳарфлар билан битгуликдир. Бу жамоамизнинг ҳар бир аъзоси зиммасига муқаддас бурч ва юксак масъулият юклаши табиий.

Ноннинг ушоғи ҳам нон бўлганидай, ғалланинг бошоғи ҳам баракотли хирмондир. Андижонликлар азал-азалдан сифатли ва салмоқли ғалла хирмонлари яратиб, мамлакатимиз иқтисодиётига ўзларининг муносиб улушларини қўшиб келмоқдалар.

Бугун кимда-ким юрти келажагидан кўнгли ғурурга тўлса, давлат иқтисодиёти учун улуш қўша билса, осойишталигимиз ва барқарор муҳитимиз аҳамиятини юракдан ҳис этса эли-юрти учун жон чекишнинг лаззатини тотишга муяссар бўлади. Жамоамизда шундай жонфидо кишилар сафи кенгайиб бораётгани нурли келажакка ишонч туғдирмоқда. Истиқлолимизга садоқат-ла хизмат қилувчилар собитқадамлик бирла ҳаракатдалар.

Комбинатимиз ўтган йилнинг биринчи ярмида мулкчиликнинг янги шаклига ўтди. Очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Бу эса ишга ва мулкка бўлган муносабатни тубдан ўзгартириб юборди. Корхона низом фонди белгиланиб, «Ўзбекдонмаҳсулот» республика давлат ҳиссадорлик корпорацияси, корхона жамоаси, хорижий инвесторлар ҳамда биржа фондига тақсимланди. Ҳар бирининг қиймати минг сўмдан 100та имтиёзли, 13803 та акциялар чиқарилди. Меҳнат улушига қараб ишчи-хизматчиларга 4709 та акция тарқатилди. Бугунги кунда ана шу акцияларга 527 нафар ҳиссадор эгалик қилмоқда.

Ҳиссадорлик жамиятимиз тегирмон цехида Швейцариянинг «Бюлер» фирмаси лицензияси билан қуввати 500 тонна буғдойни қайта ишлашга мўлжалланган ускуналар ўрнатилган. Корхонамиз 25 гектар майдонга жойлашган 72 минг тонна донни замон талабларига мос равишда сақлашга мўлжалланган омборхоналар мавжуд. Бундан ташқари жамият асосий ишлаб чиқаришига ёрдам берувчи қоп таъмирлаш цехи, икки қаватли тайёр маҳсулот омборхонаси, электроцех, лаборатория, қозонхона, сув тозалаш иншооти ва бошқа ёрдамчи цехлар муттасил ишлаб турибди.

Ишчи-хизматчилар ишлаб чиқариш кўрсаткичларини ошириш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Ўтган йили корхона 44 минг тонна буғдой қабул қилди. Ғалла сифатли сақланса уруғлик учун яроқли ҳисобланади. 8,8 минг тонна уруғлик буғдой тайёрланди. Бу эса корхонага сезиларли иқтисодий даромад келтирди. Бундан бир-икки йил муқаддам буғдойдан олинган уннинг миқдори 73,7 фоизни ташкил этарди. Ўтган йилги саъй-ҳаракатларимиз туфайли бу кўрсаткич 76,6 фоизни ташкил этди. Натижада самарадорлик ортиб 365 тонна ун қўшимча ишлаб чиқарилди.

Мулкчилик шаклининг ўзгариши бу ерда ишлаётган ҳар бир ишчи-хизматчида ишлаб чиқаришга бўлган муносабатни кескин ўзгартирди. Ўз вазифасига лоқайд, интизомсиз, қинғир ниятли, ташмачи ва ишбилмасларга жамоамизда ўрин қолмаяпти. Ишчи-хизматчилар ўзаро бирбирларини назорат қилишга кўникмоқдалар. Виждон амри билан, инсоф-диёнатни кўнгилга тугиб ишлаётганлар сафи кенгайиб бормоқда.

Дон-ун энг улуғ неъмат. Шундай экан, кўпчилик ризқига хиёнат қилиб, эл-юрти манфаатидан ўзиникини устун билгувчилар гуноҳи азимга қолиши табиийдир. Ҳалол меҳнатнинг нони нақадар ширин эканига кўплар иймон келтирдилар.

Албатта, бугунги кундаги иқтисодий ислоҳотларимиз ривожи иқтисодга, тежамкорликка, камроқ харажат қилиб кўпроқ даромад олишга боғлиқдир. Ишлаб чиқариш қувватларидан самарали фойдаланиш, сифатли, харидорсевар маҳсулот ишлаб чиқаришгина корхонани иқтисодий таназзулдан сақлаб қолиши тайинлигига кўпчилик ишонч ҳосил қилди. Корхонанинг молиявий фаолияти ва аҳволи доимо маъмурият масъуллари томонидан қатъий назорат остига олиниб, атрофлича таҳлил этилиб борилаётир. Натижа самарали бўлаётганлиги қувончли. Ўтган йили катта фойда олинди. Фойданинг 75 фоизи ҳиссадорларга дивидент қилиб бериладиган бўлди.

Шу йилнинг биринчи чорагида ҳам катта ютуқлар қайд этилди. Ишлаб чиқаришда умумий фойданинг миқдори 13,3 миллион сўмни ташкил этди. Шундан 6,1 миллион сўми эса соф фойдадир. Бу ўтган йиллардагидан юқори кўрсаткичдир.

Бу даврда 18074 тонна буғдойдан 14744 тонна ун маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Шундан 408 тоннаси олий навли ун бўлиб, бу соҳадаги белгиланган режалар ортиғи билан адо этилди. Умумий ун олиш миқдори 81,5 фоизни ташкил қилди. Бу ўтган йилгига нисбатан беш фоиз ортиқ демакдир. Натижада иқтисодий самара олиш кўрсаткичлари кескин ортди.

Апрель-май ойида ишчиларнинг ўртача ойлик маоши 1945 сўмни ташкил этиб, маошлар ўз вақтида олинаётганини алоҳида таъкидлаш ўринлидир. Ҳар доим ҳимматли ва сахийликнинг савоби бисёрдир. Аҳволи ночор, ёрдамга муҳтож, зориқиб қолганларга меҳр-мурувват, саховат кўрсатган кишиларга Тангри ўз карамини ҳеч қачон бенасиб айламагай. Сахий, мард ва хушфеъл кишиларга кўпчилик умид билан кўз тикади, нажот сўраб ҳузурига келади. Корхонамиз тумандаги иқтисодий бақувват жамоалар сирасига киради. Имкони борида одамларга нафимиз тегса, неча-неча мажруҳ кўнгиллар кўтарилса, ҳаётнинг бундан-да юқори лаззати борми? Корхонамиз ёрдамчи хўжалигида 100 бошга яқин қорамол парвариш қилинмоқда. Етиштирилган гўшт 50 фоизга арзонлаштирилиб жамоа аъзоларига тарқатилмоқда. Етиштирилган гўшт нинг бир қисми иссиқ овқат учун ишлатилади. 1,6 минг қоп ун ҳам жуда арзон нархларда берилди. Ишда илғорлик кўрсатган, кам таъминланган, кўп болали, ногирон ва иқтисодий муҳтож оилаларга 600 қоп ун бепулга ажратилди. Ишчи-хизматчилар махсус уст-бош кийимлари, сут ва иссиқ овқат билан корхона ҳисобидан бепул таъминланаяпти. Кечки ва тунги овқатланишни ташкил этиш учун ўтган йили 1 миллион 500 минг сўм маблағ сарфланди. Вақти-вақти билан жамоа аъзолари корхона ҳисобидан гуруҳларга бўлиниб зиёратгоҳларга саёҳатга чиқмоқдалар.

Кишилар саломатлиги муҳим ўрин тутади. Ишчи-хизматчиларнинг саломатлигини муҳофаза этиш мақсадида тиббиёт шохобчаси ишлаб турибди. Бу ерда 7 нафар малакали тиббиёт ходимлари хизматда. Мавжуд спорт-соғломлаштириш иншоотлари ҳам ишчилар ва уларнинг фарзандлари учун хизмат кўрсатмоқда. Соғлом авлодни вояга етказиш доимо диққат-эътиборимизда. 160 ўринли «Олтин бошоқча» болалар боғчаси муттасил ишлаб турибди. Таъминот даражаси соз ташкил қилинган. Ўтган йилнинг ўзида болалар боғчаси эҳтиёжлари учун 898,4 минг сўм маблағ ажратилди.

Ишчиларнинг уй-жой шароитларини яхшилаш учун ҳам баҳоли қудрат ҳаракат қилмоқдамиз. Турар-жой биноларини қуришни мустақиллигимизнинг беш йиллик тўйигача ниҳоялаш тараддудидамиз.

Қўшимча ишчи ўринлари яратиб, корхона учун даромадли мақсадларни кўзлаб иш юритяпмиз. Қўрғонтепа ва Қорасув шаҳарларида «Винклер» кичик нон заводлари ишлаб турибди. Бир неча савдо шохобчалари, ишлаб чиқариш учун зарур бўлган эҳтиёт қисмлар тайёрловчи цехлар ишга тушиши натижасида ўнлаб мутахассислар иш билан таъминланди. Корхонада ишчиларга маиший хизмат даражасини оширишга алоҳида аҳамият бермоқдамиз.

Айни кунларда янги ғалла ҳосилини қабул қилиб олиш учун қабул пунктлари ва элеватордаги таъмирлаш ишлари ниҳоясига етмоқда. Корхонамиз Қўрғонтепа ва Жалолқудуқ туманларида етиштирилган ғаллани қабул қилиб, қайта ишлайди. Хўжаликлар билан зарурий-меъёрий шартномавий ҳужжатлар тузилиб ниҳоясига етган. Ғаллакорга камарбаста бўлиб, эл-юрт дастурхонини хилма-хил, мазали нон маҳсулотлари билан таъминлашдай савобли ва фахрли бурчимизни садоқат билан бажараверамиз.

«Қишлоқ ҳаёти» махсус мухбири Дилмурод ҚИРҒИЗБОЕВ ёзиб олди.

БОШОҚЛАР МАВЖИ

Субҳидам шудрингидан марвариддек жимирлаётган бошоқлар тароватi ўзгача. Элас-элас шамол эсиб, кенгликлар оғушида майсазор янада мавжланади. Халққа ризқ-рўз улашиш иштиёқида тер тўкаётган ғаллакорлар кайфияти чоғ.

Усмон Юсупов туманининг «Миришкор» жамоа-ширкат хўжалиги ғаллакорлари 1411 гектар ерда деҳқончилик қилишмоқда. Бу — ўтган йилга нисбатан 141 гектарга кўпдир. Президентимиз ва ҳукумат белгилаётган тадбирлар хўжаликда изчил амалга оширилмоқда. Ғаллакорлар ҳосилдорликни ошириш мақсадида сидқидилдан меҳнат қилишаётир. Ўтган йили 1270 гектар майдондан 3444 тонна сара дон йиғиб олинган эди. Давлатга 1300 ўрнига 2000 тонна дон сотилди. Етиштирилган ғалланинг бир қисми уруғлик учун сақланиб, қолгани эса арзон нархларда хўжалик аҳлига, ижтимоий муҳофазага муҳтож уруш ва меҳнат фахрийларига тарқатилди.

Айни кунларда хўжаликнинг 54 та ижарачи жамоаси 4635 тонна ғалла етиштириб, шунинг 2318 тоннасини давлатга сотиш иштиёқида астойдил иш олиб бораётир.

Қўшхабар

— С. Намозов, Н. Қурбонов, К. Усмонов, Б. Ниёзов, О. Ҳамроев сингарилар бош бўлган бригада ва звенолар далаларида, айниқса ҳосил чўғи мўл, — дейди хўжалик бошқарувининг раиси, республикада хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими Шодмонқул ака Чориқулов. — Ғаллакорларимизнинг қарори — амалдаги йилда дон етиштириш ва давлатга сотиш режасини 1,2—1,5 баробарга ўринлатишдан иборатдир. Ҳозирда эса комбайнлар далаларда қизғин иш бошлаб юборди.

МИРИШКОРДА ТЕГИРМОН

Усмон Юсупов туманининг Миришкор қишлоғида шу кунларда бир нечта ташаббускорлар фаолияти кўзга ташланмоқда. Шулардан бири Рўзиқул Баротов доимо халқ хизматида. У яқинда ўзи яшаётган Қўмбанги маҳалласида тегирмон қуриб ҳадя этди.

Янги тегирмон тўхтовсиз ишлаб аҳоли мушкулини осон этаяпти. Янги ишга туширилган тегирмонни Р. Баротовнинг ўғли Меҳриддин бошқармоқда. У мижозларига тезкор усулда намунали хизмат кўрсатиб, уларнинг олқишига сазовор бўлиш учун астойдил меҳнат қилаяпти. Меҳриддиннинг хизматидан эл миннатдор.

Файзулла ЭШҚУЛОВ.

ҒАЛЛАКОРЛАР КЕНГАШИ

Наманган туманидаги Қозоғжон Солиев номли корпорация ғаллачиликка ихтисослашган бўлиб, вилоятда алоҳида ўрин тутади. Хўжаликнинг Карим Жумабоев бошлиқ бригадасида куни кеча вилоят ғаллакорларининг ҳосилни нест-нобудсиз саранжомлаб олиш ва қайта экин экишга бағишланган семинар-кенгаши бўлиб ўтди.

Унда вилоятнинг барча туманлари вакиллари, ҳокимлар ва деҳқончилик саноати уюшмаларининг ходимлари, корхона, ташкилот ва муассасалар, ички ишлар хизмати ходимлари иштирок этдилар.

Наманган вилояти ҳокими Бургутали Рапиғалиев сўзга чиқиб, мавжуд 80 минг гектар ерда етиштирилган ҳосилни ўриб-йиғиб олиш учун кўрилган чора-тадбирлар, техника таъминоти, шунингдек, ғалла омборларини ҳозирлашдаги аҳвол хусусида маълумот берди. Сўзга чиққан деҳқончилик саноати уюшмаси раҳбарлари, фермер хўжаликларининг вакиллари бу борада олиб борилаётган ишлар ҳақида батафсил гапирдилар. Чунончи, улар ҳосилни йиғиб олишда ўзаро ҳамкорлик асосида Қирғизистон, Тожикистон республикалари билан шартномалар тузилганлигини алоҳида таъкидладилар. Семинар-кенгаш иштирокчилари куннинг иккинчи ярмида АҚШдан келтирилган янги комбайнлар иш фаолияти билан танишдилар.

А. ҚОРАБОЕВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ЭСКИ КАСАЛЛИК

Наманган вилояти прокуратураси ходимлари техниканинг, жумладан металл парчалари сифатида топшириб юборилаётган техниканинг ҳолатини текшириш мобайнида ўнлаб машина ва механизмларни қишлоқ хўжалиги учун «сақлаб» қолди. Шунингдек, улар техника қандай сабабларга кўра муддатидан аввал ҳисобдан чиқарилишини ҳам аниқлашди. Вилоят бўйича текширилган 12 минг трактор ва бошқа механизмлардан мингга яқини техник ҳолати назорат қилинмай, ишлатилмоқда. Шунинг учун ишдан чиққан техника рўйхатига ишлаб турган ёки таъмирлаш лозим бўлган трактор ва бошқа қишлоқ хўжалиги машиналари ҳам киритилган.

Бозор иқтисодиёти шароитида, техниканинг нархи юқори бўлган бир пайтда бу ишлар ғайритабиий туюлади. Баъзи раҳбарлар хўжасизлик деб аталмиш эски касалликдан қутилмаган кўринади. Айрим жойларда статистика ҳисоботларини ўз хўжалиги «фойдасига» бузиб кўрсатиш ҳоллари ҳам учраб туради. Амалда эса қош қўяман деб, кўз чиқаришади. Масалан, Поп туманидаги Беруний номли жамоа хўжалиги ҳисоботида юк машиналарини еттита ортиқча кўрсатиш нега зарур бўлган? Балки қўшимча ёнилғи олиш учундир? Яна қонунга хилоф равишда «Беларусь» трактори яширилган. Шу тумандаги «Иттифоқ» жамоа хўжалигида ўнта тиркамали трактор ҳисоботда кўрсатилмаган. Улар қандай иш учун мўлжалланган. Харажатини ким тўлаган. Буни ҳали аниқлаш керак.

Бир қанча хўжаликларда техникани белгиланган муддатда техник кўрикдан ўтказишга совуққонлик билан қарашган. Натижада, вилоятдаги бир ярим мингга яқин машина техник кўрикка етиб бормаган. Бу эса уларни катта хавф остида ишлатилаётганидан далолат беради.

Мавсумлар оралиғида техникага айниқса, эҳтиёткорона муносабатда бўлмоқ даркор. Бироқ Чустдаги «Боймоқ», «Ўзбекистон» жамоа хўжаликлари, Попдаги «Поп» кооператив бирлашмасида буни эсдан чиқариб қўйишганга ўхшайди. Норин туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигида эса тўртта плуг ўтган кузда пахта далалари шудгор қилингандан буён пайкалда қолиб кетган.

Техникадан фойдаланишда, сақлашда, ҳисобга олишда хатога йўл қўйган шахслар жазосиз қолмади. Текширув натижасида 200 кишига жарима солинган, шунингдек, 34 киши 20 минг сўмдан зиёд жарима тўлади.

Текшириш давом этмоқда...

Н. ХЎЖАЕВА, ЎзА мухбири.

Таниқли адиб, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Мирмуҳсин ўзининг «Турон маликаси» деб номланган янги асарини ёзиб тугатди. Асарда Турон заминининг ўтмиши қаламга олинган. Қуйида ана шу тарихий романдан парча эълон қилинмоқда.

МИРМУҲСИН,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси

УЧ ЁШЛИ ПОДШОҲ

Мозийда тарихнавис мавлоно Рашидуддин ёзмишлар: «Вақтеким, олий ҳазрат ал-Малик Абу Музаффар Аълоиддин инб Кутбиддин Муҳаммад — Отсиз, жаннатмакон, муҳаррам ойининг 26 куни 534 ҳижрий-қамарий йили дорилфанодан дорилбақога — бўстони жинонға равона бўлдилар, тамоми қозиюл кузало, олиму уламо, шоиру шуаро ва тамоми амиру умаро ва беклар ва тамоми аркони давлат Дорулсалтанага келиб, жам бўлдилар... Валеаҳд шаҳзода Сулаймоншоҳ, шаҳзода Отлиқшоҳ ва шаҳзода Хитойихон , шаҳзода Йусуфшоҳ — бирлари жангда, бирлари оғир дард ила, бирлари хоин сифатида осилиб, ҳазратдан аввал қазоға етдилар. Аиуштегин Гарчоий олий ҳазратлари зурёдидин яна бир шаҳзода дунёга келди. Унга шоҳ-Маҳмуд, деб ном қўйдилар. Ҳазрати олийларининг васиятларига биноан адолатни тиклаш ниятида ҳамда арконидавлат хоҳиш-иродаси ила шу уч ёшли шаҳзода Валеаҳд — ворис ҳисобланиб уни тахтга кўтаришди. Уч буюк арбобдан иборат кенгаш тузилиб, бу олий даражали арбоблар гўдак подшоҳ номидан фармони олий таъсис этиб, Туронзаминнинг бир қисмини идора эта бошладилар. Улар — Шоҳ-Маҳмуднинг катта амакиси, саксон ёшлардан ошган Йинал-тегин ибн Кутбиддин ҳазратлари, шайхулислом, шафиий факиҳи Иброҳим ал-Марвозий зоти поклари ҳамда гўдакнинг отаси — саркарда амирлашкар Алп-Арслон эдилар. Уч машҳур арбоб Қуръони каримни ўпиб, парчаланган Туронзаминни бирлаштирамиз, мамлакатга садоқат билан хизмат қиламиз, бамаслаҳат иш тутамиз, деб қасамёд этдилар. Гўдакни тарбияламоқ, асрамоқ ва бошқа хизматлар ҳам улар зиммасига юкланди: Ҳамма иттифоқ била шаҳзода Валеаҳднинг кичик комати қобилиятларин либоси салтанатга лойиқ билдилар, бас, сунбуланинг бешу шаъбони муаззамнинг йигирма тўртланчиси ва душанба кунидаким, офтобнинг ғурубига икки ярим соат қолиб эрди, шоҳ-Маҳмуд ибн Алп-Арслон дома умроҳу давлатуҳу муборак бошларига жиғали тож қўйилиб, бобо тахтига ўлтурдилар. Ҳама хушхол бўлуб, муборакбодлиғ овозлари баланд бўлаберди...».

Ҳа, эрта тонгдан пойтахт дарвозалари очилиб, тўрт томон қўрғон тепаларидаги супада карнаю сурнай, ноғораю дафлар авжга миниб, валеаҳднинг тахтга ўтириш маросимини маълум этдилар. Карнайларнинг ғат-ғути бутун пойтахтни тутди. Ҳамма қўрғон ичига кириб, Дорулсалтана қасри рўпарасидаги кенг майдонга тўпланди. Пойтахт кўчалари одамга тўлган, атроф қишлоқларидан келган отлиғу пиёда, каттаю кичик қирқ кунга чўзилган мотамдан зерикиб, ясантусан бўлиб майдон атрофига тўпланишган эди. Ҳаммаёқда отлиқ сарбозу сардору саркардалар итоат билан саф тортиб, барчанинг эътибори уч яшарлик ўз подшоҳларини кўриш орзуси эди. Ҳамма таажжубда: уч ёшли шаҳзода Шоҳ-Маҳмуд давлатни идора қилолмаслигини билишар, кўпни кўрган, кекса «Золи замон, Сиёвуши-соний» Йинал-тегин ҳазратлари ҳамда эл ичида «Афросиёб паҳлавон» номини олган амир Алп-Арслонлар салтанатга раҳбарлик қилиши аён бўлди. Аммо бу арбоблардан кўра ҳам гўдак подшоҳни кўриш каттаю кичикнинг муддаоси эди. Туронзаминнинг катта-кичик қалъаларидан, хориждан, узоқ Қуҳистон, Сеистон, Тоҳаристон, бу томони Кашмиру Панжоб — Ҳиндистон элчиларигача «Уч яшар шаҳзоданинг тахтга ворис экани»ни эшитиб, ҳайратга тушдилар. Кўпгина қўшни давлатлардан ҳам меҳмонлар чақирилди. Йинал-тегин ҳазратларини чет элдаги обрўси, Туронзаминда ўзаро уруш ва адоватни йўқотишда, тез-тез хорижга бориб «биз ўзга давлатга таҳдид солишдан узоқмиз, аҳиллик, тинчлик матлабимиз» дегани, мусулмон мамлакатлари бир-бирларига тиғ кўтармасликларини тарғиб этиб келгани кўп давлатларга маълум эди. Кексайган шоир Рашидуддин ал-Ватвот ҳам доимо шаҳзода билан ҳамфикр, ҳам матлаб эди. Буюк ануштегинийлар авлоди — Йинал-тегин ҳазратларининг мавқеи уч яшар шаҳзоданинг пешонасидан ўпиб, уни ўз ҳимоясига олгани фуқарога маълум.

Чор атрофда баланд қасрлар, гумбазли қўрғонлар, миноралар... Кунгурадор Доруссалтанатнинг кенг ҳовлисига ётқизилган япалоқ ғиштлар тозаланган, дарвозадан то шоҳайвонга етгунча ерга қизил гиламлар ташланиб, поёндоз тортилган. Томлар, баланд қўрғонлар устига ёш-яланглар, юзини беркитган аёллар подшоҳ ҳовлида пайдо бўлишини кутиб турибдилар. Бош кийимларидаги жиға—ўзга юртдан келган азиз меҳмонлар эканини билдириб, барча-барчанинг кўзи Доруссалтанат рўпарасидаги подшоҳлар истиқомат қиладиган қасрда. Орадан бир неча дақиқа ўтгач, қаср дарвозасидан уч арбоб чиқиб келди; олдинда шайхулислом Иброҳим ал-Марвозий, ундан кейин, ўнгда кекса шаҳзода, вазири аъзам-Йинал-тегин, бир қадам ортда саркарда амир Алп-Арслон заррин тўн кийгизиб, бошига кичкина олтин тож ва тожга жиға ўрнатилган болани кўтариб, уни эркалаб, нималарнидир тушунтириб келдилар. Улар катта майдонга чиқиб, кутиб олаётган мингларча одамларга салом бердилар. Йинал-тегин ҳазратлари оломоннинг урро-о-о, қийқириғига нисбатан ўнг қўли кўксида, таъзим этди. Амир Алп-Арслон Шоҳ-Маҳмудни ерга қўйиб, қулоғига шивирлади; бошда тож, заррин тўндаги уч яшар подшо бошини тик кўтариб, фуқароларга бош қимирлатиб, ўнг қўли — жимжима бармоқлари кўксида, таъзим бажо келтирди. Тикилиб турган минг-мингларча одамлар бу ҳолни кўриб, бола эмас, мўъжиза, деб кўзларига ёш олдилар. Аллоҳ таоло подшоҳимизни қўлласин, ўз паноҳида асрасин, дедилар. У фуқароларга тикилиб, бош ирғаб, ўнг қўлини осмонга кўтариб, овомни навозиш этгандек бўлди. Оломон ичидаги баъзи кексалар бу ёш гўдак «закоти»га таҳсинлар айтдилар, ҳаяжонландилар...

Шундан кейин амир Алп-Арслон заррин либосдаги болани қайтадан кўтариб, Доруссалтанат ҳовлиси томон юрди — йигирма ботмондан ҳам кенг ҳовли чор атрофини ҳарбий кишилар—саркардалар, подшоҳ саройининг қўриқчилари — башанг кийиниб, белига қилич осган сарбозлар шай, ўраб турарди. Ғиштин дарвозадан уч буюк арбоб, амир қўлида ёш подшоҳни кўтариб, кириб келаётганини кўрган яна юзларча мансабдорлар бирдан эгилиб, янги подшоҳга салом беришди. Ичкарига кириши биланоқ, амир ўз қўлидаги гўдакни қизил гилам-поёндоз устига қўйди. Бу поёндоз дарвоза олдидан тўппа-тўғри катта айвон турида турган олтин тахтагача борарди. Олдинда ҳазрат Йинал-тегин, шайхулислом Иброҳим ал-Марвозий, ўнгда амир ҳазратлари подшоҳни етаклаб, қип-қизил гиламларни босиб, тахт томон юриша бошлади. Нима бўлиши, ўзини қандай тутиши ҳақида боя амир ўз ўғлига кўп гаплар ўргатган эди. Бола оғзида шимиб келаётган «обаки» тугагач, у яна амирга қаради. Қўлини узатди: «Обаки беринг!» Амир унга: «бирнафас сабр этинг, подшоҳим, чўнтагимда қандолатлар кўп, албатта бераман», деб шивирлади. Бола амирнинг чўнтагига боқди, кейин қўлини тиқди.: «Беринг!» Амир одамларга сездирмай яна бир қандолатча олиб, подшоҳга узатди. Подшоҳ ниҳоятда мамнун, отаси ишораси билан узун поёндоз устида тахт томон шаҳдам қадам ташлади.

Турон замин подшоҳи Шоҳ-Маҳмуднинг тахтга чиқиш тантаналари давом этарди.

Ёш подшоҳ отаси қўлидан ушлаганча поёндоз устида юриб борар, икки томонда қўл қовуштириб турганлар мансабдорларга қараб қўяр, қаёққа кетаётганини ўзи ҳам унча билмасди. Бир лаҳзадан сўнг у яна амирга боқиб, унинг заррин либосидан тортди: «Отимни беринг!» деди. амир дарҳол чўнтагидан гўдакнинг ўйинчоқ отини олиб, унга узатди. «Олий ҳазрат, ана, бир қаранг, айвонда тахт турибди. Етиб борганимиздан кейин, Сиз ўша тахтга чиқиб ўтирасиз», — деди амир Алп-Арслон ўғлига. «Хўп» ишорасини қилди бола бош ирғаб. У чор атрофдаги одамларга қараб қўйиб, ёғочдан ўхшатиб ясалган жажжи отини қучоқлаганча катта айвонга яқинлашишди.

Доруссалтананинг ўнг томонидаги кунгурадор бино деразалари ёнида турган маликалар ўзларини кўрсатмай, бу тантанавор маросимни — подшоҳнинг тахтга ўтириш, тож кийиш чоғини кузатишар, бундай муҳим воқеа шоҳиди бўлишликдан ғоятда мамнун эдилар. Подшоҳ зинапоялар ёнига боргач, ёнида кетаётган отаси амирга қаради, амир дарҳол болани кўтариб олган амирга йўл бердилар. Ерга қўйилган бола яна амирга боқди, амир унга тахтни кўрсатиб, у томон юришни, кейин тахтга чиқиб ўтиришни давъат этди. Уч арбобу ёш гўдакнинг ҳар бир қадами, ҳар бир ҳаракатини кузатиб турган элчилар, хорижий меҳмонлар, аёнлар, саркардалар қалтис арқонда югураётган дарвозни кузатгандай қилт этмай туришарди. Тахт ёнига етиб борган бола оёқ остига зардўз ёстиқчалар ташлаб қўйилганига қарамай тахтга чиқолмади. Бир неча унналгани билан ҳам юқорига кўтарилолмагач, отасига қаради. Амир дарҳол боланинг қўлтиқларидан олиб, олтин тахтга ўтқазиб қўйди. Бола ўзини ўнглаб олгач, атрофидаги «ўз тобе кишиларига» бир назар ташлади. Сал-пал уялинқиради. Кейин ёнида тик турган амир чўнтагига боқди. Бир номақбул кори-ҳол бўлмасин, тахтдан сакраб тушмасин, деб эҳтиёткорлик билан унинг қўлига обаки тутқазди. Бола обакини оғзига солиб, отини ўйнатиб одамларга тикилиб ўтирди.

Бу лаҳза катта амаки Йинал-тегин ҳазратлари ўралган каттағалтак қоғозни очиб, бугун раббиул аввалнинг иккинчи куни, Аллоҳ таолонинг хоҳиши, марҳум ҳазрати олийлари васияти ҳамда аркони давлат, оталиқлар қарори билан — тахт вориси шаҳзода Шоҳ-Маҳмуднинг тахтга чиқиши ва бу шоду хуррамлик тантанасида янги подшоҳни дуо қилиб, Қуръони каримдан оят ўқиди. Подшоҳ Аллоҳ йўлида хизмат қилиши, фуқаро бахти, доимо мамлакат равнақи ҳақида ўйлашини баланд овоз билан айтди. Уч арбоб — шайхулислом ҳазратлари, амир Алп-Арслон ҳамда мен ким Йинал-тегинлар Шоҳ-Маҳмуднинг вояга етгунига қадар давлат машаққатларини ўз зиммаларимизга олганмиз, деб баён этди. Охирида атайи: «янги давлат тузган буюк подшоҳ Ануштегин ҳазрати олийлари наслу насабидан ёш Шоҳ-Маҳмуд катта бўлсин, доимо саломат бўлсин, бизларнинг зиммамиздаги масъулиятли вазифани ўз заковати ҳимоясига олсин. Аллоҳу акбар! — деб юзига фотиҳа тортди. Йиғилганлар, каттадан-кичик ҳамма уч бор «Аллоҳу акбар!» деб юзларига фотиҳа тортдилар. Амирнинг ярим энгашиб, Шоҳ-Маҳмуд қулоғига: «Подшоҳим, қўлингизни очиб, юзингизга фотиҳа тортинг! Аллоҳу акбар! денг, сўзидан кейин олтин тахтда ўтирган Шоҳ-Маҳмуд бу жуда муҳим эканини фаҳмлаб, кичкина кафтларини очиб, юзларига фотиҳа тортди. Буни барча жуда диққат билан кузатиб турарди. Уч ёшлик подшоҳнинг фотиҳасидан кейин тўпланганлар «Аллоҳу акбар!» деб нидо қилдилар.

Амир Алп-Арслон ҳазратларининг фикрича, подшоҳнинг баъзи қилиқларини ҳисобга олмаганда тахтга чиқиб, тож кийиш маросими ёмон ўтмади.

Амир Шоҳ-Маҳмудни аввал тахтдан қизил гиламлар ёзилган поёндозга аста тушириб, етаклаб ичкари ҳовлига — онаси, малика Шоҳсанам ёнига олиб кета бошладилар. Ота-боладан сўнг имом, Йинал-тегин, саркардалар, вазирлар, жанг паҳлавонлари, олиму улао, фозилу фузалолар «Боғи чаман»даги зиёфат дастурхони сари йўл олишди. Амир подшоҳни онаси қўлига топшириб, кейин яна тезда зиёфатга етиб келди. Йинал-тегин ҳазратларининг ўнг томонидаги курсига ўтирди. Бу масъулиятли маросим бекусур ўтганлигини таъкидлашиб, паст овоздан гаплашиб олишди.

Шоҳ-Маҳмуд учун бугун жуда қизиқ кун бўлди, унинг устидаги зардўз либосу олтин камар, бошидаги жиғадор тож пешонасини қизартирибди, у дарҳол бошидан олиб, гиламга юмалатиб юборди. Она бағрига ўзини уриб, юмшоқ ва иссиқ кўксига бошларини қўйди, юзларини силади. Она «катта хизмат қилиб келган» фарзандини бағрига босиб, пешнасидан қайта-қайта ўпди. Буюк Туронзаминнинг тождори тахтда эмас, меҳрибон она бағрида ором оларди. Бола чарчаган экан бир нафасдан сўнг у хириллаб ухлаб қолди.

Бу асно сарой боғида катта зиёфат бошланиб, созандаларнинг сержаранг сози авжда, хонандаларнинг дилрабо қўшиқлари янграб, рақкосаларнинг жон олгувчи хироми юракларга завқ берарди. Қирқ кунлик мотамсаро кунлардан сўнг она тупроқда базми жамшид бўлиб, «Боғи чаман»га таклиф этилган аёнлар шоду-хуррам бўлдилар. Эшитганлар ҳам ҳасад қилмай, ёш подшоҳга Аллоҳдан умр тиладилар, ҳеч қачон босқину уруш-саваш, қон тўкиш бўлмасин, деб ёлғиз Тангрининг ўзига саловат келтирдилар.

Шоҳ-Маҳмуд тахтга чиққандан сўнг, оталиқ кенгаши подшоҳ номидан бир неча фармони олийлари

ждан Жайҳун ёқалари, то Бухорогача, ундан Самарқанду Шош қалъалари, карвонсаройларга муҳофаза учун қуролли навкарлар қўйиш, деҳқонларга ёрдам, мадрасаларга вақф ерлари, кўприк-ва ҳаммомларни таъмирлаш, Йусуфшоҳнинг босқинчилик, талон-торож уруши даврида айбдор бўлганларнинг баъзилари гуноҳидан кечиб, авф умумий эълон қилинди. Бу олий фармонлар подшоҳ Шоҳ-Маҳмуд номидан кетди. Суворий жарчилар бозору расталарда Фармони олийни эълон этишди. Подшоҳнинг тахтга чиқиш маросимидан кейин, орадан уч кун ўтгач, хориждан келган мансабдор меҳмонлар қайтиш сафарига тайёргарлик кўришди. Улар Йинал-тегиннинг боғида, амир хонадонида, ундан кейин шайхулислом зоти поклари хонадонида, икки бор Жома масжидидан номози жумъани ўқиб, аҳду паймон шартномалари тузилди.

Араб мамлакатларининг икки буюк шаҳри— Бағдоду Қоҳирадан келган элчилар билан бўлган мулоқотда «Подшоҳ ҳазратлари» ҳам ўз тахти равонида ҳозир бўлмоғи, бу элчилар учун жуда муҳимлиги, ёш подшоҳни яна бир карра кўриш, хайрхўшлашишни ният қилган элчилар илтимоси қондирилди. Оталиқ кенгаши амирдан илтимос этиб, подшоҳни кўтариб олиб келишни, тахт бўш, ҳувуллаб турмасин, бир лаҳза бўлса ҳам тахтда ўтиришини сўрашди. Мисру Ироқдан келтирилган ўйинчоқ шерни, жажжи ханжару ва бошқа нарсаларни кўрсатиб, уни қизиқтиришини таъкидладилар, Бир неча муддат тахтда ўтиришини, элчилар саломига жавоб беришини унга ўргатдилар. Амир Алп-Арслон ўз ўғли Шоҳ-Маҳмудни жуда қизиқтириб, Жайҳун бўйидаги йўлбарслар ови ҳақида гапирди. Чўнтагига ширинликлар солиб, Шоҳсанамга кўз қисиб, болани обдан қизиқтирди. Отанинг жиддий айтаётган сўзларига жон қулоғини тикиб турган Шоҳ-Маҳмуд, она ёрдамида ўзининг подшоҳлик заррин тўнию саркардалар этиги шаклидаги жажжи этигини, бошига кичик тожу жиғасини тақиб,онасига қаради.

— Жуда ярашди, болам! — деди ҳаяжонини боса олмай Шоҳсанам.

— Бейинг! — деди Шоҳ-Маҳмуд онага тикилиб.

— Нимани, подшоҳим?

— Гулқанд!

— Мана, ҳозир олиб келамен, — деди Шоҳсанам нозу-неъматли баркашдан айтганларини олиб, — чўнтагингизга солинг. Меҳмонлар олдида камроқ гулқанд енг. Шундай қиласизми?

— Шундай қиямен! — деди ширин тиллари билан онага мамнун боқиб Шоҳ-Маҳмуд.

Она боласини пешонасидан ўпиб, отаси қўлига топширди. Амир заррин чопон, бошига тожу жиға таққан Шоҳ-Маҳмудни кўтариб, Доруссалтана томон кетди. У йўлда ўғлига ҳурматли меҳмонлар узоқ мамлакатлардан келган. Макка ва Мадинанинг муқаддас номларини, ундан сўнг «Бағдод», «Қоҳира», «Араб мамлакатлари» деган жўғрофий номларни айтиб, қулоғига қуйди. Бу номларни илгари ҳам такрорлаган эди. Зеҳнли бола «Макка» ва «Мадина», «Каъба» сўзларини яхши айтиб, отасини мамнун этарди.

«Бийс-милло-ҳий-ях-монийя-хим»ни ҳам айтар, отадан сўнг жажжи қўлларини кўтариб, юзига фотиҳа тортганида амиру малика хонадонида тўй бўлиб кетгандай бўларди. Аввал амир Алп-Арслон Доруссалтанадан унча узоқ бўлмаган ўз ҳовлисида туришарди. Шоҳ-Маҳмуднинг тахтга чиқиши муносабати ҳамда «Оталиқ кенгашининг қарори билан» Подшоҳ ўз ота-онаси билан Дорулсалтанага, Аълоиддин Муҳаммад Хоразмшоҳ — Отсиз ҳазрати олийлари истиқомат қилган қасрга кўчиб ўтишди. Кенг ва гўзал, деворлари ганчу нақшинкор хона эшигига яқинлашганда амир Шоҳ-Маҳмудни ерга қўйди. Сарой хонаси ичида, тўрда, олтин тахтнинг икки томонида вазири аъзам Йинал-тегин билан лашкарбоши турарди. Хонани гир айланган курсиларга қалин ипак кўрпачалар ёзилган, унда меҳмонлар, саройнинг олий мансабдор шахслари саркадаю, сардорлар ўтиришарди. Олдинда Шоҳ-Маҳмуд, ундан кейин мансабдор либосида амир ҳазратлари хонага киришлари билан барча ўринларидан туриб, бошига тож кийган жажжи подшоҳ билан амирга эгилиб салом беришди. Шоҳ-Маҳмуд бошини тик тутганча (ўзини шундай тутишини ота ўргатган эди) тўғри тахт ёнига бориб, тирмашиб, ўз ўрнига чиқди. Амир подшоҳнинг яхши жойлашиб олишига ёрдам берди. Бу ишлар Шоҳ-Маҳмуд учун бир қизиқ ўйинга ўхшарди. Подшоҳ тахтага ўтириб олгач, Йинал-тегин ҳазратлари қўлини фотиҳага очиб, «Омин, шоҳимиз катта бўлсинлар, омон бўлсинлар. Аллоҳу акбар!» деди. Барча ўтирганлар юзларига фотиҳа тортдилар. Шоҳ- Маҳмуд ҳам жажжи

Шаҳрихонлик қизлар азалдан дилбар, оқилаю барно бўлиши билан бирга чевару пазанда саналган. Улар тиккан ироқи дўппию баҳри байт битилган қийиқчалар таърифи етти иқлимга маълуму машҳур бўлган. Шу маънода Оминахон Камолиддинованинг чеварлиги одатий ҳол бўлиб, қонидаги муқаддас мероснинг — ҳунарнинг уйғонишидир. У бугун момоларидек Шаҳрихоннинг қўли гул тикувчиси. Оминахон тиккан куйлаклар ўзининг сифати, гўзаллиги билан харидоргир.

СУРАТДА: «Низом» хусусий корхонаси чевари О.Камолиддинова.

Ҳ. АРАББОЕВ олган сурат.

ЎРГАТИЛГАН СИЧҚОН

Штутгартда (Олмония) қўлда ўргатилган сичқон бева аёлни ҳамда унинг икки норасидасини қуролланган бандитлардан қутқариб қолди. Полициячиларнинг таъкидлашича, қуролланган икки бандит ярим кечада Бригит Штанхнинг уйига бостириб кириб пул ва қимматбаҳо буюмларни талаб қилишади. Шу пайт китоб тахлаб қўйилган шкаф устида турган ўргатилган узун думли сичқон Герда қароқчилардан бирига ўзини отади. Ўғри жон талвасасида қичқириб тўппончасини ташлаб, сичқон тишлаган бўйнини ушлаганча ерга қулайди. У хушига келгунга қадар сичқон иккинчи қароқчига ўзини отиб, киндигидан қаттиқ тишлаб олади.

— Шу имконияттан фойдаланиб, ерда ётган тўппончани олдим, — дейди Бригит Штанх. — Полиция етиб келгунга қадар уларни ушлаб турдим.

— Қароқчилар қўлга олинди. Агар узун думли сичқон бўлмаганда бева аёл ва унинг икки норасидаси ҳаёт билан хайрлашган бўлур эди,—дейди воқеани ўз кўзи билан кўрган қўшнилар.

Парма (Италия). Тажовузларча ўз аёли Гариэлани ўлдирган Бруно Минацкий «сувдан қуруқ чиқмоқчи бўлиб» танишларини ресторанда меҳмон қилмоқчи бўлади. Ичиб, еб ўтиришганида бирдан пайдо бўлган аёлини Бруно Минацкий кўриб қолади-да, қўрққанидан ўзидан кетиб, ерга ағанаб тушади.

— Биз, 50 киши Романо Отеледа (ресторанда) шампан ичиб ўтирар эдик, — деб тушунтиради репортерлар билан бўлган суҳбат чоғида Брунонинг танишларидан Кристина

ҚАСОСКОР АРВОҲ

Тилино. — Шу пайт мусиқачилар ўтиришган томондан, яъни баландликда Габриэланинг шарпаси пайдо бўлди. Унинг ўлганини ҳаммамиз яхши билар эдик, биз уни дафн этиш маросимида бўлганмиз. У бизнинг қаршимизда дафн этилган кўк кийимида турар эди. Биз қўрққанимиздан дағ-дағ титрардик. Габриэлда Брунога тўрт-беш қадам қолганда тўхтади-да:

— Мени ўлдирдинг, бироқ сен бундай қилмаслигинг керак эди. Гуноҳинг учун сени ўзим билан олиб кетгани келдим, деди.

Бруно ранги ўзгариб, ерга қулаб тушади. Унинг шу пайтнинг ўзидаёқ ўлганига ишончимиз комил эди. Кўп ўтмай Габриэла кўз олдимиздан ғойиб бўлди.

— Бруно ёш, соғлиғи ҳам яхши экан, — деди шифокор,—хотинининг арвоҳини кўриб, қўрққанидан ўтакаси ёрилай деган.

— Мен Габриэланинг ўз эридан қасос олиш учун гўрдан чиқиб келганига ишонаман, — деди унинг акаси Роберто Бандали.

Қидирбой ТЎЛЕБОЕВ тўплаган.

ШУ СОНГА ХАБАРЛАР

● САМАРҚАНД. Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги тантаналари тобора яқинлашмоқда. Айни кунларда Самарқанд вилоятининг кўпгина хўжаликларида, меҳнат жамоаларида, корхона ва ташкилотларда қутлуғ санани муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Буюк соҳибқирон номидаги майдан ва унинг атрофида ободонлаштириш ишлари авжида. Янги боғлар яратилмоқда. Тарихий обидалар қайта таъмирланмоқда. Бу ишларни бажаришга вилоят марказий банки 3 миллион сўм. «Самарқандгаз» бирлашмаси ва вилоят нефть маҳсулотлари корхонаси 2 миллион сўмдан пул ажратди.

● ХОРАЗМ. Боғот туманидаги Бешариқ қишлоғида юздан зиёд корхона фаолият кўрсатмоқда. Турли хил халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарил-моқда. Айни кунларда бу корхоналарда беш юзга яқин ёшлар меҳнат қилмоқда.

● АНДИЖОН. Хўжаобод туманида ер ости газ омбори қурилмоқда. Бир неча миллиард куб метр газ тўпланадиган ер ости омбори қурилишини «Узжамоахўжаликқурилиш» ва «Узсувқурилиш» концерни бажармоқда. Унинг биринчи навбати келгуси йилда ишга туширилади.

● НАВОИЙ. Бу ерда биринчи вилоят спартакиадаси бўлиб ўтди. Республика мустақиллигининг беш йиллиги муносабати билан ўтказилган мусобақада вилоят, шаҳар ҳокимликлари, ташкилот ва муассаса, корхоналар раҳбарлари қатнашдилар. Улар спортнинг енгил атлетика, сузиш, волейбол, футбол, теннис турлари бўйича куч синашди.

Тошкент шаҳар Чилонзор туманидаги 37-мактаб томонидан 1991 йили Тожихонов Бобур Носирович номига берилган № 517693 рақамли йўқолган аттестат бекор қилинади.

ФУРОРЕ СУПЕР — ғумай, чим ва кўпгина бир йиллик бегона ўтларга қарши гербицид

У ғўза, лавлаги, кунгабоқар, сабзи, пиёз, ерёнғоқ, қовун, карам, тамаки, картошка, нўхот ва бошқа экинларни бегона ўтлардан ҳимоя қилишда Сизнинг кўмакчингиздир.

Фуроре Супер ўтнинг ўсиб турган қисми орқали самарали таъсир кўрсатади. Ҳар гектар экинзорга 0.8 — 2.5 литр миқдорилаги гербицид билан кимёвий ишлов берилади.

Агарда бегона ўтлар режаларингизга путур етказмасин десангиз, Фуроре Супердан фойдаланинг.

Қўшимча маълумотлар юзасидан, Германиядаги «АгрЭво» фирмасининг Ўзбекистон ваколатхонасига мурожаат этинг.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри,
Юлиус Фучик кўчаси, 7-уй,
56-квартира, Тел.: 33-35-25,
Факс: 30-20-31.

AgrEvo

ТАШКИЛОТ

Тошкентдаги омборидан қуйидагиларни пул ўтказиш йўли билан сотади:

— эни 1,5 метрлик қўшқаватли, астарлик ип-газлама;

— эни 1,8 метрлик нотўқима газлама;

— сиғими 50 килограмм бўлган, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун мўлжалланган тўр қоплар;

— нотўқима газламаларнинг лаҳтак-қийқимлари;

— икки хил материалдан тайёрланган иш қўлқоплари.

Ушбу маҳсулотлар ташкилот ҳисобига маблағ келиб тушган кундан бошлабоқ харидорларга берилади.

Мазкур маҳсулотларни Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларига олиб чиқиш юзасидан зарур бўладиган ҳужжатлар ҳам тайёрлаб берилади.

Мулоқот учун телефон: 41-86-00 (якшанбадан ташқари ҳар куни соат 10.00 дан 15.00 гача).

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги жамоаси «Ўзқишлоқхўжтаъминоттаъмир» давлат қўмитаси раиси Т. О. Жабборовга падари бузруквори **Отахон ЖАББОРОВ** нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзқишлоқхўжтаъминоттаъмир» давлат қўмитаси жамоаси қўмита раиси Т.О. Жабборовга падари бузруквори **Отахон ЖАББОРОВ**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ
Рўзнома таҳрир ҳайъати: Расулмат ХУСАНОВ, Мирзажон ИСЛОМОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Миргиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Сунматилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИЙЛАР:
«ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ» УЮШМАСИ
«Ўзқишлоқхўжаликтаъминотузатиш» давлат-ширкат қўмитаси
«Қишлоқ ҳаёти» - «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32
ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93. Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 36-56-34. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 36-54-52.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 6. Буюртма Г— 0304, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 19.30

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. 1 2 3 3 4 6.